Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 118 (13.678).

1967 МАЙ 21 ЯКШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик юбилейини муносиб нишонлаш учун курашаётган Термиз районидаги «Коммунизм» колхозининг миришкор пиллачилари республикада биринчилар қатори пилла тайёрлаш планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Улар 115 қути ипак қурти уруғининг ҳар қутисидан давлатга пландаги 55 килограмм ўрнига 63 килограммдан пилла сотдилар. Колхоз пиллачилари қуртларни прогрессив усулда жадал боқишни ташкил этганликлари туфайли планни ана шундай барвақт бажардилар.

Илғор пиллачилардан М. Тўхтамишева, Ў. Набиева, Б. Давлатниёзова, Х. Расулова, Н. Имомқулова ўртоқлар ҳар қути уруғдан 105-120 килограммдан пилла териб топширдилар.

Колхоз пиллачилари пландан ташқари давлатга яна 1000 килограмм пилла сотиш мажбуриятини олдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ КУНДАЛИГИ

16.900 ТОННА УЧУН

Республикамиз пиллачилари давлатга кумуш тола топширишга киришдилар. Миришкорлар бу йилги оғир об-ҳаво шароитида ҳам мўл пилла хосили етиштираётганликлари юбилей йилидаги яна бир ютуғимиз нишонасидир.

Сурхондарё, Қашқадарё областларида пилла топшириш оммавий равишда кучайтириб юборилди. Қуртни жадал усулда боқиб, тез пилла ўратишга муваффақ бўлган бригада, звенолargina эмас, ҳатто айрим хўжаликлар муддатидан анча илгари пилла тайёрлаш планларини бажармоқдалар. Жарқўрғон районидаги «Меҳнат—роҳат» колхозининг аъзолари 220 қути уруғнинг ҳар қутисидан 56 килограммдан пилла топширдилар. Бу хўжаликда давлатга қўшимча пилла сотиш давом этмоқда.

Бошқа областлардан ҳам хушхабарлар келаётир. Тошкент область, Калинин районидаги «Келес» совхозининг ишчилари дастлабки терилган ҳосилнинг ўзидан 1000 килограммдан кўп пилла топширдилар. Бу ердаги айрим илғорлар топширган пилла ҳар қутисига 100-110 килограммдан тўғри келмоқда.

Бошқа жойларда ҳам олдинги тутилган қуртларнинг пилласини топшираётган колхоз, совхозлар, бригада ва звенолар анчагина бор. Лекин ҳали қуртларнинг асосий қисми катта даҳада. Бу вақтда қурт энг кўп озуқа талаб қилади, одамларни шошириб қўяди. Қуртнинг ҳамма ёшдаги ташвиши ҳам бирку, ана шу даҳага киргандагиси ҳам бир. Даҳада қуртни мумкин қадар тўйдириш, сўнгра дастага киритиш керак. Етилмаган қурт дастага киритилса, унинг пилласи пуч бўлиб қолади, паст сортга ўтади. Шунинг учун бутун диққат-эътиборни шу неча кундузда қурт боқишнинг сўнгги даврини яхши ўтказишга қаратмоқ керак. Даста қўйилгандан кейин унга барг солинади. Етилган қурт дастага кирадию, ҳали етилмагани, баргга илашади. Ана шу баргга тармашган қуртни алоҳида ажратиб олиб боқишдан зерикмаслик, ҳар бир сўкчакдаги қуртларнинг аҳволини дамбадам текшириб туриш зарур.

Пилладан мўл ҳосил етиштиришнинг энг муҳим шартларидан бири озуқа базасини эҳтиётлаб, тежаб сарфлашдир. Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, кўпгина жойларда барг палапартиш кесилиб, у яхши сақланмай исроф қилингани ҳолда, баъзи жойларда етишмай қолди. Бундай ҳол қуртларнинг ҳамма жойда текис, яхши боқилишига ёмон таъсир қилиши турган гап эди. Шунинг учун даҳага кирган қуртларни баргдан тoлиқтирмаслик мақсадида район ва хўжаликлардаги баргларни яхши тақсимлаш, хўжаликлар, ҳатто бригада, звеноларaро озуқа билан бир-бирига ёрдамлашиш чораларини кўриш зарур.

Кейинги йилларда республикамизда пилла тайёрлаш плани кўкламги қурт боқиш ҳисобига муваффақиятли бажарилмоқда. Юбилей йилида ҳам ана шундай ғалабани қўлга киритиш учун қурт боқишнинг сўнгги дамларини яхши ўтказайлик. Ҳамма жойда мўл пилла ҳосили етиштирайлик. Кумуш толанинг бир граммини ҳам нобуд қилмай давлатга топшириб, яқин орада ғалаба рапорти беришга эришайлик.

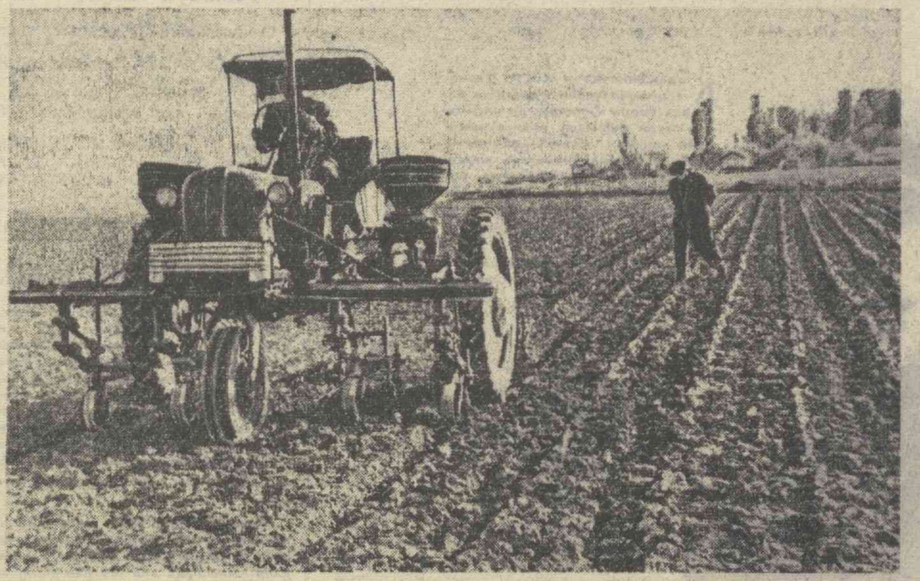

Тошкент область, Оққўрғон районидаги Димитров номли колхознинг ўртоқ Н. Анорқулов бошлиқ комплекс звеноси барча майдонларда чигитни бир текис ундириб олди. Ғўза яганасини ҳам биринчилар қаторида сифатли тугаллади. Ҳозир ғўза қатор ораларини ҳам узунасига, ҳам кўндалангига культивация қилишни қизитиб юборди. Суратда: (чапдан) звено даласида ғўза қатор ораларини культивация қилиш пайти. (ўнгда) звено бошлиғи Нортой Анорқуловни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

ИККИНЧИ ПАРВАРИШ КУЧАЙТИРИЛДИ

Шаҳрисабз районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг пахтакорлари 975 гектар майдонда кўчатларнинг нормал бўлишини таъминладилар. Ҳозир колхозда ғўза парвариши юксак агротехника қоидалари асосида ўтказилмоқда.

Колхоз пахтакорлари ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлашга алоҳида эътибор бераётирлар. Ҳамма бригадаларда бажарилган иш сифати текшириб қабул қилиняпти. Дала ишларидаги уюшқоқлик ва зўр фидокорлик туфайли колхозда ғўзанинг дастлабки комплекс парвариши барвақт тугалланди. Барча майдондаги ғўзалар узунасига ва кўндалангига культивация қилиш пайтида сульфат аммоний, фосфор ҳамда чиритилган гўнг аралашмаси билан озиқлантирилди. Колхознинг Умир Иброҳимов, Эштўхтар Шовқиддинов, Йўлдош Раҳмонов, Абдулла Рустамов ўртоқлар бошлиқ бригадалари 45-50 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ўзаро мусобақалашганлар. Ҳозир бу мусобақадош бригадалар даласидаги ғўзалар 5-6 тадан чинбарг чиқарди.

Айни вақтда ғўзаларни иккинчи парвариш қилиш кундан-кунга кучайтирилмоқда. 25 га яқин чопиқ трактори тўла қувват билан ишлаб турибди

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхозчилар ва механизаторларнинг унумли меҳнат қилиши учун зарур бўлган ҳамма шароитни яратиб берган. Дала шийпонлари шинам қилиб безатилган, иссиқ овқатлар тайёрланяпти.

Р. МУРОДОВ.

Иқтисодий ислоҳот амалда

МАҚСАД — РЕНТАБЕЛЛИКНИ ОШИРИШ

Бу йил Андижон областида 20 та корхона планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтади. Ҳозир ана шу завод-фабрикаларда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш учун қизғин кураш боряпти. Бу курашнинг бошланганига бир ярим йил бўлди. Ўтган давр ичида анча ишлар қилинди. Корхоналарда таъминот ва сотиш ишлари бир қадар тартибга солинди. Асосий фондлар, оборот маблағлари, асбоб-ускуналардан оқилона фойдаланиш, рентабелликни юксак даражага кўтариш резервлари қидириб топиляпти ва ишга солинмоқда.

Қатор корхоналарда иқтисодий мактаблар, курслар очилди, иқтисодий анализ лабораториялари ташкил этилди. Уларда инженер-техник ходимлар, ишлаб чиқариш командирлари, мастерлари, бригадирлар ўқитилмоқда. Янги системанинг афзаллик томонлари ўргатиляпти. Ислоҳотни қандай амалга ошириш керак, деган мавзуда лекциялар уюштирилиб, суҳбатлар ўтказилаётир. Бундай йиғинларда, суҳбатларда ишлаб чиқаришни юксалтиришга тўсиқ бўлиб турган сабаблар аниқланмоқда.

Бу соҳада тўпланган тажриба ва янги вазифалар февраль ойида бўлиб ўтган область илмий-ишлаб чиқариш конференциясида муҳокама қилинди. Конференцияда иқтисодий ислоҳотни биринчи бўлиб амалга оширишга киришган корхоналарнинг фаолияти яна бир марта қараб чиқилди ва унга баҳо берилди.

Конференция қатнашчилари қатор корхоналардаги аҳволни анализ қилиб, янги системага ўтиш учун тайёргарлик кўриш ҳақида конкрет маслаҳатлар бердилар. Конференцияда хўжаликларни янги изга солиб юбориш юзасидан тадбирий чоралар белгиланди.

Наманагандаги 22-автобаза ўтган йили областда биринчи бўлиб янгича ишлашга ўтган эди. Ислоҳот амалда жуда яхши натижа берди. Автохўжалик бир йилдаёқ қаддини ростлаб олди, иқтисодий-техника кўрсаткичлари ўрта даражадан юқори даражага кўтарилди. Зарар келтирадиган маршрутлар тугатилди. Шофёрларга ҳақ тўлаш тартибга солинди. Машиналарнинг бўш юришига чек қўйилди. Прицеп ва ярим прицепларнинг тайёрланиши катта аҳамиятга эга бўлди. Бу тадбир машиналарнинг бир қисмидан бошқа ишларда фойдаланиш имконини берди. Меҳнат унумдорлиги 2-3 марта ошди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Андижон ёғ комбинати. Учқўрғон ёғ заводи, Наманагандаги 2-пахта заводи, Андижондаги Володарский номли тикувчилик фабрикаси, «Электроаппарат» заводи, Андижон мебель фабрикаси, сут-мой заводи каби қатор корхоналарда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш учун пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Тайёргарлик давомида янги-янги резервлар топилди ва ишга солинди.

Володарский номли тикувчилик фабрикаси шу йилнинг иккинчи ярмидан янгича ишлашга кўчади. Ислоҳотнинг муваффақияти иқтисодий ишларнинг сифатига, кадрларга боғлиқдир. Шунинг учун фабрика маъмурияти, партия комитети кадрларнинг иқтисодий ўқишига алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу ерда иқтисодий курс очилди. Цех бошлиқлари, бригадирлар, мастерлар, технологлар таълим олишяпти. Фабрикада иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш билан шуғулланадиган бригада тузилди. Мутахассислар билан ҳамкорликда фабриканинг иқтисодий имкониятлари ҳисоб-китоб қилиб чиқилди.

Андижондаги «Электроаппарат» заводи ходимларидан бир группаси тажриба алмашиш мақсадида янгича ишлашга ўтган Курск ва Чебоксар электроаппарат заводларига бориб келдилар. Бу заводда ҳам иқтисодий курс очилган. Андижон мебель фабрикасида эски асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилмоқда.

Дастлабки тажриба муваффақиятларнигина эмас, балки фойдаланилмай ётган имкониятларни, хато ва камчиликларни ҳам кўрсатиб бермоқда. Айрим ҳолларда машиналарнинг бекор туриши бир қанча цех ва участкаларда планнинг бажарилишига халақит бераётгани аниқланди. Областда ҳали ўрнатилмаган 6,5 миллион сўмлик асбоб-ускуналар бор. Шундан 70 проценти қурилиш майдончаларида монтаж қилинмасдан ётибди. Қолганлари завод-фабрикаларнинг омборларида бекор турибди. Пахта тозалаш заводларида, Андижон гидролиз, машинасозлик заводларида. «Ирмаш» заводида бекор ётган асбоб-ускуналар кўп. «Коммунар», Ленинскдаги авторемонт, Наманагандаги «Химмаш» заводларида техникадан талаб даражасида фойдаланилмаяпти.

Бултур областда 8 та корхона меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажаролмади. Қўрғонтепа, Қўғай, Гулбоғ пахта заводлари, Наманагандаги «Пятилетка» йигирув-тўқув фабрикаси, «Ирмаш» заводида ана шундай аҳвол юз берди.

Хом ашё йўқлигидан иш вақтини бекор ўтказиш ҳоллари рўй бермоқда. Область корхоналарида бир йил ичида 537 минг киши куни йўқотилди. «Коммунар», «Электродвигатель» заводларида қунимсизлик авжига минган. Шунинг учун халқ хўжалигига 3 миллион сўмлик маҳсулот кам берилди. Андижон пойафзал фабрикаси, Наманган электротехника заводида ҳам иш вақтининг қадрига етилмаяпти.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси қўл меҳнатини камайтириш, ишлаб чиқариш харажатларини озайтиришни кўзда тутади. Бу, меҳнат унумдорлиги ва рентабелликни оширишга ёрдам беради. Кўп корхоналарда ишлаб чиқаришни механизациялаштириш даражаси паст. Ленинскдаги авторемонт заводида қўл меҳнати 70 процентни, «Коммунар» заводида 60 процентни ташкил этади. Буни нормал ҳол деб бўладими?

Рентабеллик — саноат ишидаги асосий кўрсаткичлардан бири. Ҳар бир маҳсулот фойда келтирадиган бўлиши керак. Иқтисодий ислоҳотни амалга оширишдан кузатилган мақсад ҳам шу. Бу соҳада ҳам ишимизда камчиликлар кўп. Фойда бермайдиган маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётгани бунинг далилидир. Ўтган йили 8 корхона ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажаролмади. Давлатга 2 миллион сўмлик маҳсулот кам берилди. 12 корхонада товар маҳсулотининг таннархи бир миллион сўмга ортиб кетди.

Янгича ишлашга ўтиш учун бу камчиликларни бир ёқлик қилишимиз керак. Андижон область саноатчилари ҳозир ана шу ҳақда ўйламоқдалар. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига муносиб совға тайёрлаш ва ҳали ишга солинмаган резервларни қидириб топиш ҳамда сафарбар этишга ҳаракат қилмоқдалар. Область саноати биринчи квартал планини муддатидан 3 кун илгари бажарди. Пландан ташқари 5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

А. ЭРМАТОВ,
Андижон область партия комитети саноат ва транспорт бўлимининг мудири.

ЎЗБЕКИСТОН ҚЎРИҒИДА ШОДИЁНА КУТИБ ОЛИШ

Ўзбекистонда Венгрия Халқ Республикасининг маданият декадаси 1967

Ўзбекистонда Венгрия маданияти декадасининг қатнашчилари 19 май куни серсув Сирдарё кўпригидан ўтиши ҳамон Мирзачўл аҳолиси билан учрашдилар. карнай-сурнай садолари янгради.

Мирзачўлдаги дастлабки колхозларнинг раислари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — Ленин номли колхоздан Назира Йўлдошева, Карл Маркс номли колхоздан Қодирқул Султонов ва Охунбобоев номли колхоздан Ҳайдар Жумабоев энг қимматли меҳмонларга тутиладиган нон-туз кўтариб келдилар.

Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. Маҳмудов ва область ижроия комитетининг раиси Е. Тасанбоев меҳмонларни ўзгартирилган ўлка—Мирзачўл бўйлаб саёҳат қилишга таклиф этдилар. Бу ерлар Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида В. И. Ленин декрети бўйича ўзлаштирила бошланган эди.

Венгриялик дўстлар бутун чўлни босиб ўтдилар, аммо чўл экзотик манзараларини кўра олмадилар. Ҳозирги Мирзачўлга хос манзаралар эса оз эмасди. Меҳмонлар тиргакларга ўрнатилган ариқларни, анҳорларни, икки-уч йилда қад кўтарган чўл шаҳарчаларини, ғўзалар қийғос ўсаётган поёнсиз далаларни кўрдилар.

— Мен ҳеч қачон бу ердагидек пейзажларни кўришга муяссар бўлмагандим,—деди рассом Ласло Бокрош. — бу манзаралардан ҳайратга тушмай илож йўқ. Лекин сувсиз ўлкани ўзгартириб юборган кишиларнинг саботли меҳнати натижаларини кўриш айниқса ёқимлидир.

Декада қатнашчилари тушган машиналар колоннаси шундай шаҳарчалардан бири — «Пахтакор» совхозининг қўрасига етиб келди.

Совхоз директори, ўтмишда Венгрияни озод қилиш учун олиб борилган жангларда қатнашган Зокир Санақулов қардош мамлакат вакилларини қардошларча кутиб олди. Ёш хўжалик раҳбари венгер ватанпарварлари билан бўлган учрашувлари тўғрисидаги энг яхши хотираларини айтиб берди. У, тузилганига 5 йил бўлган хўжаликнинг муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Ҳозир бу хўжаликда йилига 12 минг тоннадан ортиқ пахта етиштирилмоқда.

Мезбонлар меҳмонларга кўркам клубларини мамнуният билан кўрсатишди. Декада қатнашчиларининг келишига бағишланган митинг бўлиб ўтди. Митинг қатнашчилари дўстлик ва тинчлик ҳақида, қувончли меҳнат ҳақида гапиришди.

— Бизга кўрсатаётган меҳмондўстлигингиз дўстлигимиз ҳақида ҳар қандай сўзлардан ҳам яхшироқ далолат бермоқда, — деди делегация раҳбари. Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий контроль комиссиясининг раиси, Венгрия Халқ Республикаси давлат мажлисининг депутати Янош Врутгьо. — Биз қўриқ ер ўзлаштирувчилар бунчалик катта муваффақиятларга эришганликларидан, илгариги Мирзачўлнинг фақат номигина қолганлигидан хурсандмиз. Янги ерларни ўзлаштириш мураккаб иш эканлигини тушунамиз, шунинг учун ҳам эришган муваффақиятларингиз самарасини кўриш айниқса ёқимли. Биз сизнинг ишлаб чиқариш маданиятингиз юксак эканлигини кўрдик. Етиштирилаётган пахтанинг ярмидан ортиғи машиналар билан териб олинаётганлиги ҳам ғоят мақтовга сазовордир.

Сўнгра саҳнага венгер артистлари чиқишди. Улар мирзачўлликларга узоқ ва айни вақтда ҳаммавнинг қалбига яқин венгер қўшиқ ва рақсларини туҳфа этдилар.

Г. ИГНАТЬЕВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.

ЁШ ЛЕНИНЧИЛАР ҚАСАМИ

Қизил юлдузли будённийча қалпоқлар кийган отлиқлар Тошкентдаги Ленин номли майдондан офтобда қиличларини ялтиратиб қуюндек ўтадилар . Олдинда бораётган оқ отда Павел Корчагин. Ёш ленинчиларнинг Ўзбекистон пионер ташкилоти еттинчи слётининг очилишига бағишланган паради 20 майда шундай бошланди. Республика партия, совет ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари, биринчи пионер ва комсомоллар, революция ветеранлари болаларни қизғин табрикладилар. Слёт Совет давлатининг яқинлашиб келаётган юбилейи олдидан пионер дружиналарининг, «Ленин юлдузлари порланг!» шиори остида ўтган Бутуниттифоқ кўригининг якунларини чиқарди.

Ўзбек болалари анчагина яхши ишлар қилишган. Улар йиққан темир-терсакдан 4 мингдан ортиқ «зангори кема» тайёрлаш мумкин. Ўқувчилар ўтказган 3 миллион туп кўчат поёнсиз дарахтзор ва катта мева боғларини барпо этди. Ёш изчилар шонли жанглар бўлган жойлар бўйлаб неча юзлаб километр йўл босдилар. Республикада Совет ҳокимиятини барпо этиш учун олиб борилган унутилмас жангларда ва Улуғ Ватан уруши фронтларида жасорат кўрсатган кўпдан-кўп қаҳрамонлар қидириб топилди ва уларнинг хотираси абадийлаштирилди.

Колонналар устида кўтарилган транспарантлар ва панноалар мана шулар ҳақида ҳикоя қилади. «5» ва «4» рақамлари тез-тез кўзга ташланиб туради. Болаларимиз шу баҳоларда ўқимоқдалар. Улар билимларни эгаллашга интилибгина қолмай, меҳнатга, Ватан ҳимоясига ҳам тайёрланяптилар. Ёш армиячилар трибуна олдидан шаҳдам қадам ташлаб ўтадилар. Улар учувчи, чегарачи, денгизчилар формасини кийишган. Катта авлоднинг шонли традицияларини ҳамиша муносиб давом эттирувчилар, содиқ ленинчилар бўлиб етишамиз, деган тантанавий ваъда сўзлари майдоннинг у бурчидан бу бурчига янграйди. Пионерлар Ильич ҳайкали остонасига катта гулдасталар қўйишади.

Парадда Ўзбекистон пионер дружиналарининг 10 минг вакили қатнашди. Тантаналарда Ленинград, Иваново, Украина, Қозоғистон, Молдавия ва бошқа қардош республикалардан келган меҳмон пионерлар ҳам қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Суратда: пионерлар Ленин номли майдондан тантанали марш билан ўтмоқдалар.

Н. Глауберзон фотоси.

Бизнинг интервью

ХУШҲАВО ЧАМАНЛАРДА

Тошкентга келишимдан хабар топган онам — Тошкентда зилзила бўляпти, кечқурунлари устингга қалин кўрпа ёпиб ётгин, ўшанда зилзиладан девор йиқилган тақдирда ҳам сенга шикаст етмайди, — деган эди. Бироқ бу ерга келиб ўзимни сиз ўзбекистонликлар каби мардона ҳис қила бошладим. Ҳатто, яқинда бўлиб ўтган олти баллик зилзилани ҳам сезмай қолибман, чунки бу гўзал диёрнинг чиройига маҳлиё бўлиб қолибман.

Айниқса биз истиқомат қилаётган, Дўрмон қишлоғининг чаманзорлари, дилижон табиати кўнглимни беҳад хушнуд этяпти. Ҳатто овозим ҳам тиниқлашиб кетаётгандай. Бу, дилрабо ўлкангизнинг хушҳаво табиатининг таъсири, албатта.

Ўзбекистондан бирорта ўзбекча қўшиқ ўрганиб кетиш ниятим бор. Албатта, эстрада қўшиғи бўлса яхши бўларди. Чунки ўзбек қўшиқлари жуда ёқимли ва жозибадор бўлар экан.

Марта БЕНЦЕ,
эстрада ашулачиси.

БАҒРИ БАҲОР ЭКАН

Мен бу гўзал ўлкада иккинчи марта бўлишим. Ўтган сафар бўлганимда қиш фасли эди. Зотан қиш фасли бўлса ҳам, баҳордек дилрабо чирой касб этган эди ўлкангиз. Мана энди айни навбаҳор айёмида яна шу ўлканинг тенгсиз чиройидан баҳра олиш шарафига муяссар бўлдим. Бу ерда бўлган кунларимни, ҳар бир онимни асло эсдан чиқармайман. Ўзбек санъати, адабиёти, маданий ёдгорликлари, айниқса, осмонўпар биноларнинг барпо этилиши менинг завқимни оширяпти, ҳайратга соляпти. Офарин, бағри баҳор ўлканинг забардаст бунёдкорлари, меҳмондўстлигингиз учун раҳмат!

Кенешди ДЬЮЛА,
венгер журналисти.

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИДА

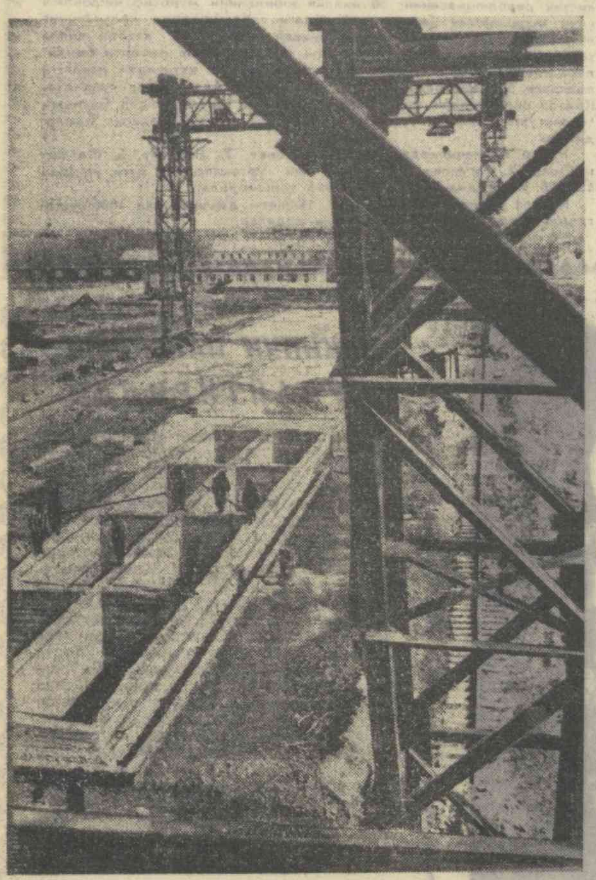

НАМАНГАН ЭЛ-ЮРТНИ КИЙИНТИРАДИ

Бундан 3-4 йил муқаддам ҳозирги комбинат қад кўтарган ерлар паст-баланд ташландиқ жой эди. Эндиликда Наманган биқинида мамлакатдаги йирик тўқимачилик корхонаси қад кўтармоқда. Корхона йилига 65.5 миллион метр газлама тўқиб чиқаради. Республикамиздаги жами тўқимачилик корхоналари бир йилда шунча маҳсулот бераётгани йўқ.

...Икки йигирув-тўқув ва битта пардозлаш фабрикаси комбинатнинг негизи бўлади. Биринчи фабрика шу йилнинг ўзидаёқ кўйлакбоп шойи газламалар тўқиб чиқара бошлайди. 41 минг йигирув урчуғи ўрнатилади.

Комбинат лойиҳада кўрсатилган даражага етгунча бир неча йил ўтади. Ҳали иш ошиб-тошиб ётибди. Қурилиш бошланганидан буён ўтган уч йил ичида бирмунча иш қилинди.

Намангандаги бу гигант комбинатни қуришда қурувчилар ва лойиҳачилар кўп янгиликларни жорий этмоқдалар.

Корхонани Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 10-трестига қарашли 18-қурилиш бошқармаси бунёд этмоқда. Минг бинокорнинг қўли-қўлига тегмаяпти. Қурилиш майдонига биринчилардан бўлиб Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Воҳидов бригадаси азаматлари келишган эди. Улар бир йил ўтар-ўтмас икки қаватли маъмурий-маиший корпусни қуриб бердилар. Абдулла аканинг йигитлари доимо оғир участкаларда ишлашади. Ғиштну михдан тортиб, бетону цементгача — ҳаммасини тежаб-тергаб сарфлашади. Бригада коллективи 11 минг сўмлик қурилиш материалларини тежаб қолди.

Штапель толадан шойи ва костюмлик газламалар чиқарадиган Намангандаги комбинат аҳли эл-юртимизни кийинтирадиган кунлар узоқ эмас. Қурувчилар, лойиҳачилар ва юзлаб бошқа касбдаги кишилар шу эзгу орзу билан ишламоқда.

И. АҲМЕТОВ.

Қорақалпоғистон АССР, Тахиатош гидроузели қурилиши базасида барпо қилинаётган янги темир-бетон буюмлар полигонининг икки линияси Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги кунигача маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди. Суратларда: корхонанинг буғлаш камераларини монтажлаш ва илғор дурадгорлар бригадасининг бошлиғи Б. Эрназаров.

А. Ходанов фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ЧЕГАРАСИНИ КЕНГАЙТИРМОҚДА

Андижондаги ретрансляцион станцияда иккинчи программани олиб эшиттирадиган телевизион передатчикни монтаж қилишга киришилди. Передатчик бу ерда ишлаб турган кам қувватли аппарат ўрнига ўрнатилади.

Янги передатчикни Улуғ Октябрнинг 50 йиллигигача фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда. Унинг ишга туширилиши марказий телевидение студиясининг программасини бутун Фарғона водийсидаги телетомошабинларнинг кўришига имкон беради.

Юбилей йилида Қашқадарё ва Сурхондарё областларининг телетомошабинлари биринчи марта иккинчи программани қабул қиладилар. (ЎзТАГ).

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

«ТАШАББУС БОШЛАНДИ-Ю АММО...»

Олот посёлкаси ва Қоракўл темир йўл станцияси аҳолисига яхши маиший хизмат кўрсатилмаётир. Район колхозларидаги 12 ҳаммом ишламайди. Маркс номли, Ленин номли, Горький номли, «1-Май», Железнодорожная кўчаларида электр чироқлари йўқ. Район совети ижроия комитетининг аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан қабул қилган қарорлари қоғозда қолиб кетяпти...

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 29 март сонида босилган «Ташаббус бошланди-ю, аммо...» сарлавҳали мақолада ана шу камчиликлар кўрсатилган эди. Қоракўл район партия комитетидан олинган жавобда бундай дейилади:

Текширишда танқидий мақолада келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Текшириш якуни район совети ижроия комитетининг мажлисида ва район партия комитетининг бюросида муҳокама қилиниб, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга қаратилган тадбирлар белгиланди. Танқидий мақола посёлка ва қишлоқ советларининг сессияларида ҳам кенг муҳокама қилинди. Ташкилот ва муассаса раҳбарлари, колхоз раисларининг эътибори аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, санитария-гигиена қоидаларини изчиллик билан амалга оширишга қаратилди.

ВЕНГРИЯ МАНЗАРАЛАРИ

РЕПОРТАЖ

Тошкент Округ офицерлар уйи одамлар билан гавжум. Ўзбекистонда ўтказилаётган Венгрия Халқ Республикасининг маданияти декадаси муносабати билан бу ерда «Венгрия манзараларининг тасвири» кўргазмаси ташкил этилган.

Кўргазмага гўзал Венгриянинг дашту қирларини, боғу чаманзорларини, олтин далаларини, ижодкор халқ ҳаётини тасвирловчи катта-катта полотнолар, Венгриянинг ўтмиш ҳаёти, унинг маданияти ва шонли курашларини акс эттирувчи асарлар қўйилган.

Венгриянинг классик рассомларидан Алмаши Дьюла яратган «Буғдойзорда» полотноси томошабинни дарров ўзига тортади. Олтин бошоқлар онага таъзим қилаётган фарзанддек сахий тупроққа бош эгиб турибди. Қуёш инсоннинг рисқу рўзи бўлмиш тилларанг бошоқларга сўнгги нурини сочмоқда. Кўкдаги пага-пага булутлар буғдойзорга алоҳида чирой берган.

Бокрош Ласло чизган «Тиссе дарёсининг кўриниши» манзараси томошабинни хаёллар оламига бошлайди: дарё тўлқинланиб оқмоқда. Унинг сўлим соҳилида ширин суҳбат қуриб ўтирган икки ёшнинг қалби ҳам ана шу дарёнинг оқими каби сирлидир. Улар биринчи бор гўзал дарё ёқасида учрашганлар...

Рассом Бихари Шандар яратган «Тушки овқат» номли воқеи полотно барчани ҳаяжонга солади: қуёш тиккага келган. Ҳароратли туш пайти. Далада меҳнат қилиб чарчаган деҳқон ҳордиқ чиқариб, хушхўр таом емоқда. Гўдак бола онанинг бағрида... заҳматкаш она эса ўз боласи бағрида эканлигидан мамнун ва бахтиёр. У овқатланишни ҳам унутиб, ширин орзулар оғушига ғарқ бўлган.

Ласло Фюлепнинг «Жиддий савол» асарида йигит билан қиз тасвирланган. Йигит қизга ўзининг ҳис-туйғуларини ифода этмоқда. Кўзларидаги чақин унинг қалбидаги оташ севгининг учқуни каби чақнамоқда. Қиз ҳаё ичра йигитнинг жиддий саволига жавоб тополмай маъюс бош эгиб турибди.

Кўргазма залига Венгриянинг атоқли рассомларидан Руднаи Дюланинг пейзажлари, Месей Гезанинг «Дала бағри», «Қишлоқ чеккасида» каби манзарали асарлари, Латц Каройнинг «Чўлда бўрон» номли катта полотноси ва бошқа асарлар қўйилган.

Д. ҲАСАНОВ.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЗАЙНАББОНУ БАРҲАЁТ

Зайнаббону 1890 йилда Самарқанд областининг Ургут районидаги чорвадор қишлоқлардан бирида туғилди. Ўн етти ёшгача ота-онаси билан яйлов кезиб, ўтовда кўнади. Қадимдан яйлови яйловга, дили-дилига пайванд бўлган, қуда-қудағайлашган Қашқадарё, Самарқанд чорвадорлари бир-бирларини тўйга чақирардилар.

Зайнабнинг бобоси ўтказган тўйга косонлик Алиқул полвон ярим тўёнага шерик бўлди. Зайнаббонунинг бобоси косонлик полвоннинг мардлигига қойил бўлиб, қудалашишни орзу қилди. Алиқул полвон ўз навбатида Турсунмурод исмли невараси борлигини, Зайнаббонуни унга унаштиришни илтимос қилди. Ҳар иккала бобо келишиб Зайнаб ва Турсунмуродга уй тикдилар. Турсунмурод Зайнабни Қарши шаҳрининг 3- районига қарашли Араб қишлоғидаги қариндошлариникига олиб келди. Янги жой, янги рўзғор чинакам меҳнат қилишни талаб қилди. Турсунмурод деҳқончилик, косибчилик қилди. Зайнаббону бекор туришдан зерикиб, кийим-бош тикишни ўрганди ва тез орада энг яхши машинадўзлардан бири бўлиб танилди.

Бу орада Бухоро инқилоби ғалаба қилди. Камбағаллар давлати тузилди. Жойларда қашшоқ-камбағаллар раҳбарлик ўринларга аста-секин кўтарила бошлади. Араб қишлоғининг аҳолиси Турсунмуродни қишлоқ оқсоқоли қилиб сайлади.

1922 йил Зайнаббону Қарши бозорида зардўппи сотиб турарди. Момиққина, келишган жувон дўппи хуштори бўлиб қолди. Аммо ҳа деганда дўппининг пулини бераверманди. Шунда Зайнаббону:

— Мени бозордан қолдирманг, талайгина сотадиган дўппиларим бор, — деб чачвон орасидан дудуғланиб гапирди.

Дўппига харидор қиз:

— Менинг ҳамма дўппингизни олишга қурбим етади — деди кулимсираб, — бир нарсани сўрамоқчи эдим. Сиз очилишни истайсизми? Хотин-қизлар шуъбасида ишлашни хоҳлайсизми?

Зайнаббону умр йўлдоши билан маслаҳатлашиб кўражагини айтди.

1922 йилнинг октябрь ойи бошларида Зайнаб Қарши Регистонидаги хотин-қизлар шуъбасига борди. У ерда ўша аёл — Марям Позднякова уни кутиб турарди. Суҳбат хотин-қизлар озодлиги, босмачиларни тугатиш, бахтли турмуш, эркин ҳаёт ҳақида борди. Қарши ревкоми Вали-Авғоннинг аралашуви билан Турсунмурод хотинига хотин-қизлар шуъбасида ишлашига розилик берди.

Зайнаббону аввал паранжисини ташлади. Хат-савод ўрганди. Қашқадарё вилояти Қарши шаҳар хотин-қизлар шуъбаси раисининг ўринбосари даражасига кўтарилди. Зайнаббонунинг ташаббуси билан Бибиш Сайфуллаева (1930 йилдан буён партия аъзоси, пенсионер) Роҳат, Шароват Қўзиева (ҳар иккаласи Каманда қишлоғидан бўлиб, босмачилар томонидан ёвузларча ўлдирилди) ва бошқа ўнлаб, юзлаб хотин-қизлар чимматни улоқтириб, озодликка чиқдилар.

Ўрта Осиё миллий чегараланишидан кейин Қашқадарё вилояти ўрнига область ташкил этилгач, Зайнаббону область хотин-қизлар шуъбасининг раис ўринбосари бўлиб ишлади. Ундан ташқари Қашқадарё область шўролар жумҳуриятининг ҳақиқий аъзоси бўлиб сайланган эди.

Хотин-қизлар озодлиги йўлида, хусусий мулк эгаларига қарши шафқатсизлик билан курашган Зайнаббону тез орада Ғузор, Косон, Бешкент, Қамаши районларидаги аҳоли ўртасида кенг танилди. Босмачилар галаларини тутишда разведкачилик вазифасини ҳам ўтади. Шубҳасиз бу нарсалар бой савдогарларга ёқмас эди. Қаршилик Саидбой, Иноятулло, Саломхўжа ва Нозимхўжа каби бойлар Зайнабнинг пайига тушдилар. Ҳар қайсилари бир улушдан Зайнаб боши учун 200 тилла тўпладилар. Бойлар Турди-тўқсабонинг каллакесарларидан бири Шарип Мақсум (қизил масчитлик)ни танладилар. У кўп кишиларнинг ёстиғини қуритган, ҳатто Қарши ревкомининг раиси Вали-Авғонни ҳам ўлдирган эди.

Қонсираган қотил 1925 йил июль ойининг қоронғи тунларидан бирида боғ девор оша Зайнаббонуникига кирди. Зайнаб Самарқандда бўлган йиғилишдан қайтиб келиб, ҳориган ҳолда ухлаб ётарди. Қотил унинг ҳомиладорлигини ҳам ҳисобга олмади. Ҳақоратлади, отди. Уйғониб кетган Султон исмли 19 яшар ўғли ёвузлар билан мардларча курашди. Аммо оғир яраланади. Зайнабникига меҳмон бўлиб келган 24 яшар жияни Тўйчи ва унинг икки дўсти ҳам ҳақсиз суратда чопилди. Ёвузлар тўрт ўликни кигизга ўраб, керосин сепиб, ёқдилар. Қотиллар бу билан ҳам кифояланмай, Зайнабнинг Чинни исмли балоғатга етган қизини олиб, Пидина қишлоғига қочадилар.

Зайнаббонунинг беланчакда қолган қизи Ражабия, олти ёшлардаги ўғли Қилични Совет давлати паноҳига олди. Улар болалар уйида тарбияланиб, вояга етишди.

Қотиллар қочиб қутулолмади. Орадан бир йил ўтгач Шарип Мақсумнинг шериклари Умар, Саломхўжа ва бошқалар Кўчкак қишлоғида қўлга тушди. Совет суди олдида ўз қилмишларига иқрор бўлган қотиллар олий жазо — отиб ўлдиришга қарор қилинди.

1930 йилнинг ёзида ўзбек халқининг биринчи президенти Й. Охунбобоев Қаршидаги қизлар интернатига борганида:

— Зебинисонинг қизи борми? — деб сўраб қолди.

Ҳамма тарбиячилар саросимага тушиб қолдилар. Улар йўқ, деб улгурмасданоқ Йўлдош ота:

— Йўқ-йўқ, Зайнабнинг қизи, — деди.

Йўлдош ота Ражабиянинг бошини силади, эркалади:

— Қизим биз онангни ҳамиша эркалатиб Зебинисо дердик. Шунга ўрганиб қолганман. Биз Зайнабни йўқотган бўлсакда, изини йўқотганимиз йўқ. Мана сен катта бўласан, Зайнаббонунинг ўрнини босасан, қўзичоғим.

Ҳақиқатан ҳам Ражабия совет даврида онасининг изини йўқотмади, олий маълумот олди. Уч фарзанднинг онаси бўлди. Бир ўғли Пўлатжон олий маълумотли педагог. Султон ва Бахтиёрлар Совет Армияси сафида ўз бурчларини шараф билан бажаришмоқда.

Ражабия ҳозир Қарши район, Гўнгон қишлоғидаги саккиз йиллик мактабда директор. Дарҳақиқат Зайнаббону миннатдор авлодларимиз қалбида абадий барҳаётдир.

Б. САМАДОВ,

Қарши Давлат педагогика институти марксизм-ленинизм кафедрасининг старший ўқитувчиси.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

● «Оқравот» совхозининг паррандабоқарлари давлатга 20.000 дона тухум топшириб, йиллик планни ортиғи билан бажардилар.

Шунингдек «Пачкамар» совхози ва Крупская номли колхознинг чорвадорлари ҳам сут сотиш бўйича ярим йиллик планни бажардилар.

Э. ДАМИНОВ,
Қашқадарё области.

● Шеробод районининг қўриқ ерида жойлашган 5-совхозни катта ўзбек тракти билан боғловчи 35 километр узунликдаги тош йўлни тўртинчи йўл қурилиш бошқармасининг коллективи фойдаланишга топширди.

● Қадимий Бухоронинг йигит-қизлари Самарқанд—Қарши—Термиз — Ёвон темир йўли ётқизишни комсомолларнинг зарбдор қурилиши деб эълон қилдилар. Бу йўлни «Бухаратрансстрой» трести қурмоқда.

● Андижонда иқтисод қилиш ва тежамкорлик ялпи кўриги бошланганидан буён область корхоналари, қурилишлари ва совхозларидан тушган 800 та таклифни жорий қилиб, ундан бир йилда 2 ярим миллион сўм маблағни тежаб қолиш мумкин. Бу кўрикда 1300 дан кўпроқ комиссия қатнашмоқда.

● Кахетиянинг Гуржан районидаги Чандари қишлоғида яшовчи колхозчи Захария Манижашвили ҳовлисида рекордчи ток ўсмоқда. Ўтган йили бу 38 ёшли ток 525 килограмм узум берди. Ҳар бири икки килограммча келадиган узум бошлари ҳам бўлди.

СССР КОСМОС ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМАНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиуми давлатларнинг космик фазони, шу жумладан ой ва бошқа самовий жисмларни тадқиқ этиш ҳамда улардан фойдаланиш соҳасидаги фаолияти принциплари тўғрисидаги шартномани 1967 йил 18 май фармони билан ратификация қилди. Совет Иттифоқи бу шартномани 1967 йил 27 январда имзолаган эди.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ЖАСОРАТ ЙИЛНОМАСИ

Тошкент — дўстлик ва жасорат шаҳри бўлиб қолди. Бу жасорат ижодчиси — ўн беш қон-қардош Совет Социалистик Республикаларининг халқларидир. Табиатнинг даҳшатли офати ер қаъридан туриб Тошкентга ҳамла қилганида бутун мамлакат меҳнат аҳли шаҳримиз аҳолисига ёрдамга отланди. Украин қардошларимиз Тошкентга етиб келган дастлабки мададкорлардан бири бўлишди.

Мана бугун Украина бинокорлари Тошкентга келиб иш бошлаганларига, бир қурилиш ташкилоти — «Укрстрой» трестига уюшиб Шевченко элининг туҳфасини — бири-биридан кўркам, миллий нақшлар ўйилган бинолар бунёд этишга киришганларига роппа-роса бир йил тўлди. Шу муносабат билан мазкур қурилиш трести партия комитети, касаба союз ташкилоти, комсомол комитети ва маъмурият органи — **«Украинский строитель»** газетасининг юбилей сони чиқди.

Украина Компартияси Марказий Комитетининг партия ташкилотчиси Петр Билецкий, Луганск қурилиш-монтаж поезди пардозловчилар бригадаси бошлиғи Александра Карлова, Киев қурилиш-монтаж поездининг ишчиси Фёдор Билик, шофер Михаил Бучинский ва бошқа ўртоқларнинг мақолаларида Украина бинокорларининг бутун бир йил мобайнидаги қаҳрамонона меҳнати ҳикоя қилинади.

Газетхон ҳар бир материални ниҳоятда қизиқиб ўқийди. Негаки, уларда уч минг кишилик бинокорлар коллективи Тошкентнинг фавқулодда жазирама қуёши остида ҳормай-толмай меҳнат қилиб, зилзиладан бошпанасиз қолган оилаларга шинам уй-жой бинолари қуриб берганликлари, «Халқлар дўстлиги» проспектида Луганск бинолари қардошларимиз ичида биринчи бўлиб Тошкент аҳолисига бошпана туҳфа этганликлари, бултур қардош республика қурувчилари 32,5 минг квадрат метр уй-жойни битказиб, бахт калитини тошкентликлар қўлига топширганликлари баён этилади.

Украин бинокорларининг бу йилги аҳди яна ҳам катта. Улар пландан ташқари 10 минг квадрат метр уй-жой бинолари қуриб беришга ваъда қилишган. Йил охиригача жами 80 минг квадрат метр, шундан 53 минг квадрат метрини Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги байрамигача топширишга ҳаракат қилмоқдалар.

Газета ана шундай мазмундор, ўқимишли материалларни ўз саҳифаларида эълон қилиб, украин бинокорларининг Тошкентдаги жасорати йилномасини, жасоратга тўла бир йил мазмунини қизиқарли ҳикоя қилиб берган.

ДЎСТЛИК ҚЎШИҒИ

Калинин районидаги 11-мактаб ўқувчилари куни кеча Ёш томошабинлар театрига тўпланишди. Бу ерга Тошкент шаҳар мактабларининг ўқувчилари ҳам меҳмон бўлиб келишди. Дўстлик шиорлари ва эмблемалари ҳамманинг эътиборини ўзига тортади. Ёшлар турли миллат кийимларида. Мактаб ўқувчилари оркестри дўстлик куйини чалмоқда.

Музика овозлари тингач, Раъно Сонбназаровага сўз берилади. У мактабда 16 миллат болалари таълим олаётгани ҳақида сўзлади. Сўнг рус Галина Кашина, қозоқ Айжаш Алтаева немис Эльвира Фриш ва бошқалар сўзга чиқиб, ўз тилларида дўстликни мадҳ этдилар.

Кечанинг бадиий қисми бошланади. 16 миллат ёшлари ўз тилларида ашулалар айтадилар, ўйинга тушиб, шеърлар ўқидилар.

Ю. ЗИЕДОВ.

КЎП НУСХАДА НАШР ЭТИЛДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарган брошюрада Европадаги коммунистик ва ишчи партияларнинг 1967 йил 24-26 апрелда Карлова Варида бўлиб ўтган конференцияси ҳужжатлари нашр этилган.

Брошюра кўп нусхада босиб чиқарилди. (ТАСС).

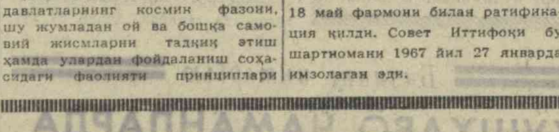

— Ҳарбий қасамёдни шараф билан бажармоқдамиз!

— Юбилей йилида республикамиз меҳнаткашларига янги зафарлар тилаймиз!

— Тошкент бинокорларига солдатлик саломи!

Ватанимизнинг турли ўлка ва областларида шонли Куролли Кучларимиз сафида Иттифоқимиздаги барча миллат фарзандлари билан елкама-елка туриб хизмат қилаётган ўзбекистонлик солдатлардан редакциямизга келаётган мактубларда ана шундай ҳаяжонли сўзлар битилган. Шунингдек, ўз сафдошларининг ҳарбий хизмат ва меҳнатда эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилинган.

— КПСС аъзоси, младший сержант Обло Соҳибов Совет Армияси сафига Бухоро область, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозидан чақирилган. У интизомлилиги, меҳнатсеварлиги, камтарлиги билан сафдошларига намуна бўлмоқда. Хизматнинг дастлабки кунлариданоқ у қисм партия ташкилотига мурожаат қилиб, энг қолоқ бригадани беришларини талаб қилди. Партия ташкилоти унинг илтимосини қондирди. Обло қисмдаги қолоқ бригадага ўтиб ишлай бошлади. Ҳозир у бошчилик қилаётган ҳарбий-қурувчилар бригадаси ишлаб чиқариш планларини ортиғи билан адо этмоқда. Бригада аъзоларининг кўпчилиги «коммунистик меҳнат зарбдори» деган юксак номга эга.

Коммунист Соҳибовнинг ҳарбий билим ва техникани эгаллашда ҳамда меҳнатда эришаётган юқори кўрсаткичларини командирлик муносиб тақдирлади. Унга яқинда младший сержант унвони берилди. Бу уни хизматда янги муваффақиятлар сари илҳомлантириб юборди, — деб ёзади младший сержант А. Аллаев.

Оддий солдатлардан Ш. Саидов, Т. Ҳайитов, чегарачи сержант Ғ. Мирабдуллаев, ефрейтор Қ. Ёзилов ва бошқа ўртоқларнинг мактубларида ҳарбий хизмат илғорлари Ф. Тоғаев, А. Матқулов, Х. Бойқулов, Й. Эргашев, младший сержант Бобомуродов, Очилов, ефрейтор Зоҳидов, Қурбонов, М. Сайфуддинов, К. Сафарбоев ўртоқлар ҳақида илиқ сўзлар айтилган.

Армия ҳаёти — ҳаёт мактаби, дейишганича бор, Совет Армияси сафларида ҳар томонлама чиниққан коммунизм ёшлари камол топмоқда. Улар ҳарбий билим ва жанговар техникани чуқур эгаллаш билан бирга турли касб-ҳунарларни ўрганмоқдалар.

«Бўлинмамиз солдатларини 40 ҳунар эгалари, дейишади. Бу бежиз эмас, албатта. Рўзибой Ортиқовни олайлик. У ҳарбий хизмат даврида дурадгорлик ҳунарини ўрганиб олди. Бўлинмамиздаги маиший хизмат хонасини жиҳозлашда у айниқса кўп меҳнат сарфлади. Старший сержант Ҳайит Худойқулов эса шофёрлик касбини такомиллаштирмоқда». Бу ҳақда оддий солдат Ш. Ҳасанов ёзиб юборган.

Тўйга тўёна билан келиш халқимизнинг азалий удуми. Шу кунларда ҳарбий қисм ва бўлинмаларда ҳам Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа қизғин давом этмоқда. Ҳарбий хизматчи А. Нурниёзов, оддий солдат Х. Норқулов, С. Қаршиев, А. Қўчқоров К. Мамадалиев, Қурбонбоев, Х. Оппоқов, ефрейтор А. Юсупов ва бошқаларнинг хатларида социалистик мусобақада сафдошлари қўлга киритаётган ютуқлар мадҳ этилади.

Сержант И. Иброҳимов, Ф. Орипов, ҳарбий хизматчи М. Мадалиев, оддий солдат Э. Саидов, И. Раҳимов, Н. Атаев, И. Деҳқонов, И. Эшбеков, С. Эшметов, Ҳ. Аъзамов, К. Қутбиддинов, А. Абдуқодиров, А. Абдукаримов, денгизчи И. Исомиддинов ва бошқа ўртоқларнинг мактубларида Ватанимиз посбонлари ҳаётининг турли томонлари акс этган.

ГУЛЧИЛАР ОТАХОНИ

Аҳмад Мирзабоев бундан ўн беш йил аввал рассомлик касбини танлаганидан ҳозир жуда хурсанд. Шу касб туфайли обрў-эътибор топди, кўплаб шогирдларга устоз бўлди. Чинни буюмлардан фойдаланилмайдиган хонадон йўқ. Сиз чойнак-пиёла, лаган ва коса олганингизда ана шу буюмларга Аҳмад аканинг ҳам меҳнати сингганлигини ўйлаб кўрмагандирсиз.

Аҳмад ака Тошкент чинни буюмлари заводида ўн икки йилдан буён рассомлик қилади. Унинг ижодий меҳнати билан яратилган «Палак» «Шарқ безаклари», «Атлас», «Пахта» деб номланган безакли чиннилар кўпчиликка манзур бўляпти. Заводда А. Мирзабоевни гулчилар отахони, дейишади. Аҳмад ака ҳозир Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейи шарафига «Зонгори кема» номли янги нусха яратди.

Р. ОРИПОВ.

ЭРТАГА МОСКВАДА СССР ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ IV СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

Адабиёт саҳифаси

Нақадар фусункор жонажон ўлкам

Тоғлари, сойлари, водийси кўркам

М. ТУЯЧИЕВ фотоэтюди.

МИРТЕМИР.

Лирик шеърлар

ҚАЛДИРҒОЧ

Чексиз кўк тоқларида қалдироқ қарсиллаши...
Қалдирғоч қайтибди-да.
Кўклам қучоқларида кенг олам ларсиллаши...
Қалдирғоч қайтибди-да.
Яшил ипаклик киймиш тоғ сиртлари, не-не бўз,
Қалдирғоч қайтгани шу.
Камалак ястангандай, ер кўркин қилар кўз-кўз,
Қалдирғоч қайтгани шу.
Эсга тушар гўдаклик — умримнинг кўклам чоғи, —
Қалдирғоч қўшиғидан.
Эсга тушар шўхлигим, тўполон сой қирғоғи, —
Қалдирғоч қўшиғидан.
Ёшлигим диёрига шайдоман ҳануз-ҳануз...
Қалдирғоч, қўшиққа қўш.
Фарзандлик бурчим бор-да, эсимда эзгу нон-туз...
Қалдирғоч, қўшиққа қўш!

КЎЗ...

Эй, сузгун кўзларингдан асти кўз узиб бўлмас,
Таҳрир керакмас ғазал — бир сўз ҳам бузиб бўлмас,
Қандоқ жодугар кўз бу, киприк эмас — қундуз бу,
Оламга туғилгандай айни саҳар юлдуз бу...
На парисан, на малак, на оҳу, на тўлин ой,
Сен бўлакча сулувсан, ўландай жўн бир чирой,
Лекин хаёлим сенда, қўлингда ихтиёрим,
Уйламаки, бу қўшиқ ранж ёки оҳу-зорим.
Йўқ, сенга эгилади ҳануз эгилмаган бош,
Эй, олис йўлда йўлдош,
Ёлғиз ҳукмронимсан, йўқ-йўқ, маъбудам ўзинг,
Сен ўзинг — икки кўзинг...

ЗАРАНГ КОСА СИНИҒИ

Яшил дўнг этагида заранг коса синиғи...
Нор туялар маст бўлмиш кўкламмикан, ёзмикан,
Ёки қора сондан қор — қишмикан, аёзмикан,
Кўкимтир бўзамикан ё қимизнинг тиниғи?
Қимизнинг тиниғидан эсдалик заранг коса,
Яшил дўнг этагида қирқ жўра давра қуриб,
Дўмбиралик бахши ҳам тўрғайга жўр оҳ уриб,
Товус янглиғ товланмиш ширакайф, шўх раққоса.
Қўлдан тушдими бехос, улоқтирдими ё маст,
Шу коса синиғида дўмбиранинг тасвири,
Шу коса синиғида боболарим тақдири,
Шу коса не замонлар ўтди экан дастма-даст?
Дўмбира тасвирида, кўринмай ниҳояси,
Жаранглар қирқ бир қисса — «Гўр ўғли» ҳикояси...

АГАР...

Агар тўйда эмас, байрамда эмас,
Тўкин кузда ёки кўкламда эмас,
Ё қаҳқаҳа жаранг берганда эмас,
Ё чамандан чечак терганда эмас, —
Тўсат қора бўрон турганида ҳам,
Бошгинамда ғавғо қурганида ҳам,
Ёки бало тоши отилар чоқда,
Болгинамга қатрон қатилар чоқда —
Бугунгидек қувноқ келсайдинг агар,
Шундоқ келишингни билсайдим, дилбар,
Дер эдим: оламда мендақаси кам!

* * *

Келгин оқ кунда ҳам, қора тунда ҳам...

ШУНДОҒАМ СЕВАМАНКИ...

Шундоғам севаманки сени Фарғонагинам!
Не билай, борму ўзи бу оламда ўхшашинг?
Азалий қутлуғ диёр — сўлим дилрабо, шинам,
Жондай азиз азалий ардоқли меҳнаткашинг...
Шундоғам севаманки сени Фарғонагинам!
Чўққилар бўса олур оқ булутлар тўшидан,
Оқ булутдай юксалур оқ момиқ чўққилар ҳам
Дарёларнинг жўшидан, Андижону Ўшидан...
Шундоғам севаманки сени Фарғонагинам!
Баҳор баҳра олгудай тансиқ, ўтлуғ нафасинг.
Паридай тиниққинам, тенгсиз жононагинам,
Тонгги тушдай фусункор нуридийда атласинг...
Шундоғам севаманки сени Фарғонагинам!
Сени бир кўрган киши ўлгунча шайдо-ю лол,
Жаннатда йўқ гўзаллик сенинг жамолингга жам,
Боғларинг шарбат булоқ, булоқларинг худди бол...
Шундоғам севаманки сени Фарғонагинам!
Сен замонлар қалбида шўх қўшиқ, жаранг нидо,
Етти иқлим тожида эй гавҳар донагинам,
Кўзим қароғидасан, не жон — жонлар ҳам фидо...
Шундоғам севаманки...

КАМОЛОТ САРИ

ИККИ СЪЕЗД ОРАСИДАГИ ЎЙЛАР

Совет ёзувчилари ўзларининг улкан анжумани Бутуниттифоқ IV съездига зўр тайёргарлик билан келдилар. Аввалги съезддан бери ўтган йиллар совет адабиёти тараққиётида муҳим босқич бўлди. Шу йиллар давомида чинакам гуманизм, ҳаётбахш оптимизм руҳи билан суғорилган, олижаноб коммунистик идеаллар билан қуролланган социалистик реализм адабиёти янги тажрибалар билан бойиди, унинг жаҳонаро обрў-эътибори яна ҳам ортди.

Догматизмнинг ҳар қандай кўринишларига чек қўйилгани, субъективизм ва дабдабабозликнинг ҳаётдан қувиб чиқарилгани адабий тафаккур парвози учун ниҳоятда қулай шароит вужудга келтирди. Адабий ҳаётда «соҳилдан соҳилга сапчиш»лар, беҳуда сенсациялар барҳам топди. Эндиликда адабиётга чинакам ленинча ғамхўрлик ҳукмрон, адабиёт халқ ҳаёти билан осойишта одим отаётир.

Халққа, замонга холис хизмат қилиш совет адабиётининг бурчидир. Ижодкорларимиз ҳаётга, ҳаёт ҳақиқатига партиявий позициядан туриб тик қарашни, халққа фақат ҳақиқатни кўрсатишни ўзларининг бурчи деб билаётирлар, замон тақозо этган йирик мавзуларга қўл ураётирлар, эл-юртни ҳаяжонга солган жиддий ҳаётий муаммоларни кўтариб чиқаётирлар.

Ҳозирги кунда бутун совет кишиларининг диққат-эътибори Октябрь инқилобининг эллик йиллик тантанаси тараддудига қаратилган. Тараддуд руҳи замон билан ҳамнафас бўлган совет адабиёти ривожининг ҳам бош хусусиятини белгилайди.

Ҳозирги вақтда ёзувчиларимизни ҳаммадан кўпроқ, «ким эдигу ким бўлдик», «ярим аср ичида қандай умр кечирдик» деган мавзу қизиқтиряпти, совет кишилари босиб ўтган шонли йўлни бадиий таҳлил этиш уларнинг асосий муддаоси бўлиб қоляпти, ёзувчиларимизни халқ ҳаётидаги, социализм қуриш йўлидаги бурилиш нуқталари кўпроқ қизиқтиряпти. Табиийки, бундай интилиш йирик жанрларнинг, биринчи галда роман жанрининг тезкорлик билан ривожланишига олиб келаётир.

Ғарбда талай адабиётчилар «роман жанрининг умри тугагани» ҳақида башорат қилаётган бир шароитда бизда бу жанрнинг гуркираб ривожланаётганлиги, бунинг устига яратилган романларнинг деярли ҳаммаси совет воқелигига бағишланганлиги зўр сиёсий эстетик аҳамиятга эга. Бу ҳодиса, бир томондан, социалистик тузумнинг, социалистик жамият қурувчиси ҳаётининг мазмундорлигини тасдиқласа, иккинчи томондан, социалистик реализмнинг ҳаётбахш кучини намойиш этади

Съездлар оралиғидаги даврда бизда ўнлаб романлар пайдо бўлди. Адабиётимизнинг бутун ривожи давомида ҳеч қачон ана шундай қисқа муддат ичида шунчалик кўп роман яратилган эмас. Тўғри, яратилган романларнинг барчаси ғоявий-бадиий жиҳатдан бирдек эмас, уларнинг орасида номигагина романлар ҳам бор. Романчиликда жанр қонуниятларини назар-писанд қилмаслик, тема, материал, қаҳрамон танлашда адашиш, тарихийлик принципини бузиш, ҳодиса ва характерларни юзаки тасвирлаш каби камчиликлар учраб қолаётир. Булар «жанр инқирози аломатлари» бўлмай, бадиий маҳоратнинг етишмаслиги билан изоҳланадиган ўсиш қийинчиликларидир. Ёзувчиларимиз бу қийинчиликларни бартараф этиш устида жиддий бош қотираётирлар. Романларимиз ғоявий-бадиий жиҳатдан бора-бора мукаммаллашиб бораётир, авторларда эса, романдан-романга улғайиш сезилаётир.

«Шарқ юлдузи» журналида атоқли адиб Ойбекнинг «Улуғ йўл» романи эълон қилина бошлади. Адабий жамоатчилик бу асарни кўпдан бери орзиқиб кутган эди, адиб бу асар устида кўп меҳнат қилди. Роман ҳақида узил-кесил хулоса чиқариш учун ҳали вақт эрта. Аммо эълон қилинган бобларнинг ўзиёқ улкан санъаткорнинг улкан маҳоратидан далолат бериб турибди. Роман «Қутлуғ қон»нинг мантиқий давоми. Унда «Қутлуғ қон»да таниш бўлган қатор персонажлар билан яна учрашамиз, кўпгина қаҳрамонлар билан янгидан танишамиз. Автор халқимиз ҳаётидаги улуғ ва мураккаб давр ҳақида — Октябрь арафаси, инқилоб пайти, Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллари ҳақида ҳикоя қилади, ўша давр халқ ҳаётининг кенг манзарасини яратади, хилма-хил табақалар, уларнинг турмуш хусусиятлари, ўй ва фикрлари, орзу ва интилишлари билан таништиради. Ёзувчининг осойишта, изчил, сертафсилот тасвири романчиликдаги традицион услубнинг эскирмаганлигини яна бир бор тасдиқлайди, ҳозирги замон модернизмининг тезкор ўйинқароқ «телеграф услуби»га зўр зарба бўлиб тушади.

«Улуғ йўл»га, шунингдек, бошқа бир қатор янги романларга хос муҳим бир фазилатни алоҳида таъкидлаб ўтишга тўғри келади. Кўпгина яхши романларда муҳим проблемалар тасвири қаҳрамонона пафос билан ажойиб бир тарзда уйғунлаштириб юборилаётир. Романларимизда тасвир этилган қаҳрамонлар ўқувчини ҳам ўйлашга, ҳам курашга даъват этади. Авторлар қаҳрамонлар тақдири орқали халқ ҳаётининг бирор муҳим сферасини тадқиқ этишга, жиддий ҳаётий муаммоларни қўзғашга, ҳаёт ҳақидаги ўй-мулоҳазаларини тўкиб солишга интиладилар, шунингдек, қаҳрамонлар тимсолида кишиларимиздаги қудратли кучни, гўзал хислатни очишга, ардоқлашга уринадилар.

Шуниси характерлики, кейинги йилларда яратилган деярли барча романларда мустаҳкам иродали, зўр эътиқодли, коммунизм ишига садоқатли кучли характерлар қаҳрамон қилиб олинган. Ғарбда адабиётни «қаҳрамонликдан жудо этиш» тенденцияси кучайиб бораётган бир пайтда бу ҳодисанинг ҳам принципиал аҳамияти бор. Бу ҳол ёзувчиларнинг шунчаки истак-хоҳиши оқибати эмас, қаҳрамонлардаги хислатлар авторларнинг уларга қилган эҳсони эмас, балки реализмнинг эҳсонидир, реал одамлардаги реал сифатларнинг бадиий ифодасидир. Авторлар қаҳрамонларни ҳаётда қандай бўлса шундайича беришга, улардаги инсоний жозибани тўлалигича сақлаб қолишга интиладилар; романларимизнинг қаҳрамонлари чиндан ҳам қаҳрамон, эътиқодли, садоқатли, фидоий кишилар, бироқ уларнинг фидоийлиги ҳозирги пайтда Хитойда тарғиб этилаётган фидоийликдан кескин фарқ қилади, бу фидоийлик ҳар қанақа аскетизмдан тамоман холи. Буни «Қудратли тўлқин» билан «Уфқ», «Эр бошига иш тушса» билан «Тошкентликлар», «Давр менинг тақдиримда» билан «Олтин зангламас», «Қора кўзлар» билан «Туғилиш» қаҳрамонлари мисолида, И. Раҳим ва Мирмуҳсин асарларида яққол кўрса бўлади.

Шуҳрат «Олтин зангламас» романида бош қаҳрамон Содиқни ҳаётнинг гоят сермашаққат ва мураккаб йўлидан олиб ўтади, қаҳрамон тақдири орқали автор жиддий ҳаётий проблемаларга ўз муносабатини тайин этади; автор мураккаб ҳодисалар вақтида калаванинг учини йўқотиб қўймайди. Унинг қаҳрамони шунчаки жафокаш бир кимса эмас, айни пайтда курашчан шахс, қаҳрамон энг сермашаққат онларда ҳам коммунистик идеалларга содиқ қолади, виждонига гард юқтирмайди. Совет кишисининг эътиқоди бу — олтин, бу олтин эътиқоднинг олижаноблиги, метинлиги, синовлардан ғолибона ўтиб, тантана қилиши, яъни олтиннинг зангламаслиги романнинг асосий пафосини ташкил этади.

Ҳ. Ғулом «Тошкентликлар» номли янги романида Улуғ Ватан уруши даврини, ўша оғир жанговар йиллардаги тошкентликларнинг ҳаёти ва курашини акс эттирган. Яқинда биз ўша йиллар ҳақида баҳс этувчи «Қудратли тўлқин», «Уфқ», «Эр бошига иш тушса» романларини ўқиган эдик. «Тошкентликлар»нинг бу романлар билан оҳангдош томонлари кўп. Аммо «Тошкентликлар» автори адабиётга ўша йилларга оид янги материал, янги қаҳрамонлар олиб киради. Роман кўп планли. Адиб ўша йиллар ҳақида мумкин қадар кенг тасаввур беришга интилади. Романда персонажлар кўп. Улар орасида тарихий шахслар ҳам, тўқима образлар ҳам, партия ва давлат арбоблари ҳам, оддий аравакашлар ҳам, ҳарбий саркардалар ҳам, оддий жангчилар ҳам бор Автор қаҳрамонлар учун ҳаракат майдонини ниҳоятда кенг олади. Воқеалар гоҳ Тошкентда кечади, гоҳ жанг майдонларига кўчади, гоҳ Кўқонда ўтади. Шу билан бирга автор асарда композицион яхлитликни таъмин этиш йўлини ҳам топади, ҳодисаларнинг барчасини романнинг бош қаҳрамони Ойниса теварагида марказлаштиради.

Ойниса ҳаётда мураккаб йўлни босиб ўтган, кўп кўргиликларни кўрган аёл. Эри босмачиларга қарши курашда ҳалок бўлган, икки етим фарзанди билан бева қолган. Бу аёл уларни не-не машаққатлар билан вояга етказиб, энди орзу-ҳавас кўраман деб турганда уруш бошланади, фарзандларини жангга кузатиб, яна изтироблар ичида қолади. Шу ҳолатлар тасвири романда ҳаяжонли чиққан. Шундан кейин автор бу аёлнинг олижаноблиги, матонати, қийинчиликларга қарши курашиши тасвирига ўтади, афсуски, бу моментлар тасвири асарда юзакироқ чиққан. Ойниса жуда кўп хайрли ишлар қилади. Лекин бу ишларни адо этишдаги руҳий кечинмалари дуруст таҳлил этилмайди, бу ишлар жуда осон кўчгандек таассурот қолдиради, китобхонни у қадар ҳаяжонга солмайди.

П. Қодировнинг «Қора кўзлар» романи ҳозирги қишлоқ ҳаётига бағишланган. Роман воқеалари кичик бир чорвадор тоғ қишлоғида бўлиб ўтади. Авторнинг маҳорати шундаки, у шу кичик қишлоқ аҳолиси орасидаги муносабатлар тасвири орқали сўнгги йилларда қишлоқларимизда, қишлоқ кишиларининг маънавий ва хўжалик ҳаётида юз берган муҳим ўзгаришларни кўрсатишга муваффақ бўлади. Ёзувчи тоғ кишиларининг тинч, осуда меҳнати, кураш ва интилишларидан романтика қидиради, романдаги Аваз, Ҳулкар, Замонали сингари қалби пок, ҳалол, эътиқодли ёшлар шу куннинг чинакам қаҳрамонлари бўлиб гавдаланади.

Хуллас, бизда романчилик муваффақият билан ривожланяпти; бу жанрдаги муваффақиятлар умуман ўзбек адабиётининг камолотидан далолат бериб турибди. Эртага очиладиган съезддан умид катта. Бу улкан анжуман совет адабиётининг камолига якун ясайди, ўсиш қийинчиликларини бартараф этиш йўлларини белгилайди, айни пайтда у адабиётимизнинг галдаги дадил парвози учун старт майдони бўлиб қолади.

Умарали НОРМАТОВ,
филология фанлари кандидати.

«Адабиёт ва санъатни ривожлантиришдаги бош йўл—халқ турмуши билан алоқани мустаҳкамлашдан, социалистик воқеликнинг бойликлари ва ранг-баранг томонларини ҳаққоний ва юксак бадиийлик билан акс эттиришдан, янги, чинакам коммунистик воқеликни илҳом билан ва яққол гавдалантиришдан ҳамда жамиятнинг олға ҳаракат қилишига тўсқинлик қилувчи ҳамма нарсани фош этиб боришдан иборат». (КПСС ПРОГРАММАСИДАН).

АЛИШЕР НАВОИЙНИНГ 525 ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

БУЮК ШОИРНИ ЭСЛАБ

Тошкентдаги Алишер Навоий номли 40-мактабда илмий-адабий конференция бўлиб ўтди. Конференция А. Навоийнинг 525 йиллик юбилейига ва шоирнинг мактаб ҳовлисига ўрнатилган ҳайкалининг очилиш маросимига бағишланди.

Тантанали кечани республикамизнинг таниқли кекса педагоги, мактаб директори Ҳайитвой Тоғаев очди. Кечада таниқли навоийшунос олимлар Порсо Шамсиев, Ҳамид Сулаймон ҳамда филология фанлари кандидати Солиҳ Муталлибов иштирок этишди.

Профессор Ҳамид Сулаймон Навоий юрти — Ҳиротга қилган сафари ҳақидаги таассуротларини гапириб берди. Алишер Навоийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида 10-синф ўқувчиси Мавжуда Назарова доклад қилди. Навоий ғазаллари ва шоирларнинг Навоий ҳақида ёзган шеърлари ўқилди.

Академик Юнус Ражабий раҳбарлигидаги мақомчилар ансамбли Навоий ғазалларини мароқ билан ижро этиб, қўшиқ шинавандаларини хушнуд қилдилар.

Р. КОМИЛОВ.

ИККИ ШЕЪР

ҚУЁШ

Меҳнаткаш инсонни гоҳ чумолига,
Гоҳ асаларига қилдилар қиёс.
Мен уни қуёш деб атайман, чунки
Катта қалби билан у қуёшга мос.
Офтобдан нур эмар планетамиз,
Жонли табиатнинг ҳаёти шундан.
Аммо табиатни чўктирувчи тиз
Инсон қудрати ҳам қолишмас кундан.
Қақраган чўлларга ҳаёт бахш этди,
Жаннатлар яратди у шу дунёда.
Одам ақли сочган илм-зиёдан
Олти қават осмон ёришиб кетди.
Гувоҳлик беради замину замон,
Қодирликда гўё қуёшдир инсон.

КУЛИБ ЯША

Ҳаёт гўзал, севгисидан маст
Жилмаяман ўзимдан-ўзим.
Чидолмайман, ҳеч кулги билмас —
Тунд юзларга тушганда кўзим.
Ҳақимиз-ку кулиб яшамоқ,
Нега баъзан қиламиз поймол!
Одамларга доим кулиб боқ,
Кул, дўстларга келмасин малол.
Кулги — тиниқ дилнинг кўзгуси,
Очиқ чеҳра — мисоли чироқ.
Бадбинларга асло йўқ тобим,
Табассумга очаман қучоқ.

Шукрулла ФАЙЗУЛЛА.

Кўп миллатли адабиётимиз вакиллари вақти-вақти билан учрашиб, адабиётимиз олдида турган муҳим вазифалар ҳақида фикрлашиб туришади. Сиз кўриб турган суратда ҳам ана шундай учрашувлардан бири тасвирланган.

И. Глауберзон фотоси.

СЎЗ—СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИГА

Эртага, 22 майда Ватанимиз пойтахти Москвада СССР ёзувчиларининг IV съезди очилади. Съездга бизнинг серқуёш республикамиздан ҳам бир группа делегатлар — қалам аҳллари қатнашади. Қуйида мухбиримизнинг съезд делегатлари билан қилган суҳбатини ўқийсиз.

АДАБИЁТИМИЗ ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА

УЙҒУН — Ўзбекистон халқ шоири.

Съездга жуда катта умид билан бораётирмиз. Бу улкан анжуманда ҳозирги замон адабиётига доир жуда кўп муҳим назарий масалалар муҳокама қилинади.

Ана шундай салобатли йиғинга ўзбек ёзувчилари ҳам муносиб совға билан келдилар. Утган съезддан буён республикамиз адабиётида китобхонлар эътиборини қозона олган бадиий пишиқ, ғоявий юксак талайгина асарлар — романлар, қиссалар, драмалар, достонлар, шеърий китоблар яратилди.

Шу давр ичида адабиётимизга янги авлод — қалам аҳлининг янги бўғини кириб келганлиги ҳам бизнинг энг катта муваффақиятларимиздан биридир. Бақувват ва баркамол бу ёшларимиз адабиётимиз тараққиёти, унинг истиқболи йўлида ишонч ва илҳом билан қалам тебратаётирлар.

Узбек адабиёти тинмай ўсмоқда, тараққий этмоқда. Бу съезд адабиётимизнинг янада гуллаб-яшнаши йўлларини белгилаб беради, деб ўйлайман.

АДАБИЁТЛАР ЯҚИНЛАШАВЕРАДИ

ЗУЛФИЯ — Ўзбекистон халқ шоираси.

Иттифоқимиз халқлари адабиётларидан озмикўпми хабардор бўлиб турадиган ҳар бир китобхон Ватанимиздаги хоҳ катта, хоҳ кичик—барча эл-элатлар адабиёти барқ уриб ривожланаётганини, энг кичик халқлар адабиёти ҳам умумхалқнинг маънавий мулкига айланиб бораётганини ёрқин ҳис этади. Бу партиямизнинг адабиётларимизни бир-бирига яқинлаштириш йўлида олиб бораётган самарали ишлари мевасидир.

Шу ҳақда ўйлар эканман, мазкур съездимиз бу соҳага янада каттароқ эътибор беради, адабиётларимизнинг энг яхши намуналарини қардош халқлар тилларига янада кўпроқ таржима қилиш тадбирларини белгилайди, деб ўйлайман.

Энди поэзия ҳақида икки оғиз сўз. Шеъриятимиз йирик-йирик проблемаларни кўтарадиган, кишиларимизнинг ички дунёсини, характерини мукаммал очиб берадиган жанр бўлиб қолди. Поэзия замонамиз кишиларининг бугунги ҳаётинигина эмас, унинг ўн йиллардан кейинги кураш ва интилишини ҳам ифода эта олиши керак. Бугун яратилган шеърни бир неча йилдан кейин мутолаа қилганингда ҳам худди янги санъат асарини ўқигандек ҳузур қилсанг, киши!

Съезд олдимизга катта вазифалар, янги талаблар қўяди. Биз улкан анжумандан янги режалар билан қайтамиз ва халқимизга юксак ғоявий, бадиий пишиқ асарлар армуғон қиламиз.

ИСТИҚБОЛ УФҚЛАРИ

Асқад МУХТОР — ёзувчи.

Аввало съездга даврнинг жуда катта масъулиятини сезган ҳолда келдик. Чунки бу съезд мазлумлар кўкрагига офтоб тегизган буюк Октябрь инқилобининг 50 йиллиги байрам қилиниши арафасида ўтяпти.

Бу улкан йиғинга жаҳондаги жуда кўп адабиётларнинг вакиллари ҳам қатнашадилар. Биз ўз съездимизда совет адабиётининг 50 йиллик шонли йўлини якунлашимиз, унинг ютуқларини намойиш қилишимиз керак. Шу билан бирга бу катта форум муҳим адабий, амалий проблемаларни ҳам ўртага ташлаб, ишимизнинг энг ижодий, амалий масалаларини ҳам ечиши лозим. Съездда ҳамма жанрлар бўйича докладлар тингланади ва кенг муҳокама қилинади. Миллий адабиётларнинг ривожланиш йўллари таҳлил этилади.

Биз съезд кунларида ўзбек адабиёти делегациясининг активлигини таъминлашга, ижодий масалалар муҳокамасида фаол қатнашишга ҳаракат қиламиз.

ТАРБИЯ МАКТАБИ

А. УДАЛОВ — ёзувчи.

Мен Иттифоқимиз ёзувчиларининг бу улкан йиғинига қалбим ҳаяжонга тўлган ҳолда боряпман. Бунинг боиси бор, албатта. Бу съезд жаҳон адабиётида етакчи ўринни тутган совет адабиёти олдига, уни яратаётган, бойитаётган совет адиблари олдига янги-янги вазифалар, талаблар қўяди.

Съезд кунлари, шубҳасиз, атоқли сўз санъаткорлари билан мулоқотда бўламиз. Ҳал этилмаган масалалар ҳақида сўзлашамиз, маслаҳатлашамиз. Шунинг ўзи ҳам бир мактаб демакдир.

Адабиёт аҳлининг бу съезди Совет давлати бунёд этилганига ярим аср тўлиши арафасида ўтказилаётганининг ўзи ҳам унга алоҳида салобат, ажойиб руҳ бахш этади. Совет ёзувчилари ана шу шонли йиллар мобайнида қилган ишлари ҳақида ҳисоб берадилар.

Турли мамлакатларда

ТИНЧЛИК ВА БИРДАМЛИК ҲАРАКАТЛАРИ КУЧАЙТИРИЛСИН

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИ БОШ СЕКРЕТАРИ РОМЕШ ЧАНДРАНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари Ромеш Чандра Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг таклифига биноан, Москвада меҳмон бўлиб турибди. У, комитетнинг раҳбарлари ва СССРнинг кўзга кўринган жамоат арбоблари билан учрашиб, халқларнинг тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги оммавий ҳаракатини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш масалалари устида суҳбатлашди.

18 майда Р. Чандра Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетида совет ва чет эл мухбирлари учун матбуот конференцияси ўтказди.

Р. Чандра матбуот конференциясида гапириб айтдики, тинчлик йўлида, жаҳон уруши хавфига қарши кескин ташкилий, оммавий ҳаракатлар ўтказиш иккинчи жаҳон уруши тамом бўлганидан бери ҳеч қачон ҳозиргидек жуда зарур иш бўлиб қолмаган эди. Американинг Вьетнамдаги агрессияси кенгайтирилаётганлигига фақат тинчлик ҳаракатларини ва Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳаракатларини кучайтириш билангина жавоб бериш мумкин.

Жаҳон тинчлик кенгаши тинчлик йўлида курашаётган кучлар Америка агрессиясига чек қўйишга қодир эканлигига қатъий ишонади.

Вьетнам халқининг ўзи мустақиллик учун, ўз ватанини ҳимоя қилиш, ўз тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқи учун қаҳрамонона курашни тобора кенгайтирмоқда. Совет Иттифоқида ҳукумат ва халқ хилма-хил жуда катта моддий ёрдам тўплаб Вьетнам халқининг шу курашига кўмаклашмоқда.

Ромеш Чандра айтдики, Вьетнамга бағишлаб, 6 июндан 9 июнга қадар Стокгольмда халқаро конференция ўтказилади. Тинчлик учун курашаётган бир қанча халқаро ташкилотлар ташаббуси билан ўтказиладиган бу конференция Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва Вьетнам халқининг мустақиллигини таъминлаш йўлида иш олиб бораётган барча йирик халқаро ва миллий ташкилотларни бир платформада бирлаштирмоғи лозим.

Ҳозирги вақтда жаҳон тинчлик кенгаши, деди Р. Чандра, Грецияда фашист кучлар авж олдираётган террорга қарши ва демократияни қайта тиклаш учун жаҳон кампаниясини кучайтиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Машҳур грек ватанпарвари, жаҳон тинчлик кенгашининг аъзоси, Жолио-Кюри олтин медали билан мукофотланган Манолис Глезосни қасддан ўлдириш учун қилинаётган уринишлар тўғрисида Грециядан келаётган хабарлар бизни айниқса ташвишлантирмоқда.

Грециядаги янги ҳарбий фашист ҳукуматининг ҳаракатлари Кипрда, Болқонда ва Ўрта Денгиз районларида, айниқса Яқин Шарқда кескинлик вужудга келтириши мумкин. Жаҳон тинчлик кенгаши Грецияда демократия ва хавфсизликни қайта тикламоқ учун ва турмаларга ташланган барча ватанпарварларни озод қилмоқ учун Грециядаги тинчлик кучлари билан бирдамлик ҳаракатларини ҳамма мамлакатларда ўтказишга чақириб мурожаат эълон қилди.

Жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари пировардида бундай деди: Совет Иттифоқининг ҳамма жойида тинчлик ишига чуқур ихлос борлигини ва жаҳон тинчлик кенгашининг фаолияти ёппасига қувватланаётганлигини кўриб турибмиз. Тинчликни ҳимоя қилиш йўлида тўхтовсиз ҳаракат қилинаётганлиги учун ғоят миннатдормиз. Бутун совет халқи бу ҳаракатни тўхтатмай давом эттирмоқда.

Сўнгра Ромеш Чандра мухбирларнинг бир талай саволларига жавоб берди. (ТАСС).

КУБАГА ҚАРШИ ИҒВО ТАЙЁРЛАМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Куба эмигрантлари тўдаси озодлик оролининг революцион ҳукуматини ағдаришнинг янги планларини тузмоқда. Эмиграция бошлиқлари интервенция лойиҳаларини тузиб чиқмоқ учун ҳозир Лос-Анжелосда (АҚШ) кенгаш ўтказмоқдалар. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, кенгаш қатнашчилари тарқоқ контрреволюцион гуруҳларни бирлаштириш проблемасига катта эътибор бермоқдалар.

Шу билан Куба эмиграциясининг АҚШдаги энг катта мактаби бўлган Майамида (эмиграциядаги Куба ҳукумати)ни тузиш планлари ишлаб чиқилмоқда. (ТАСС).

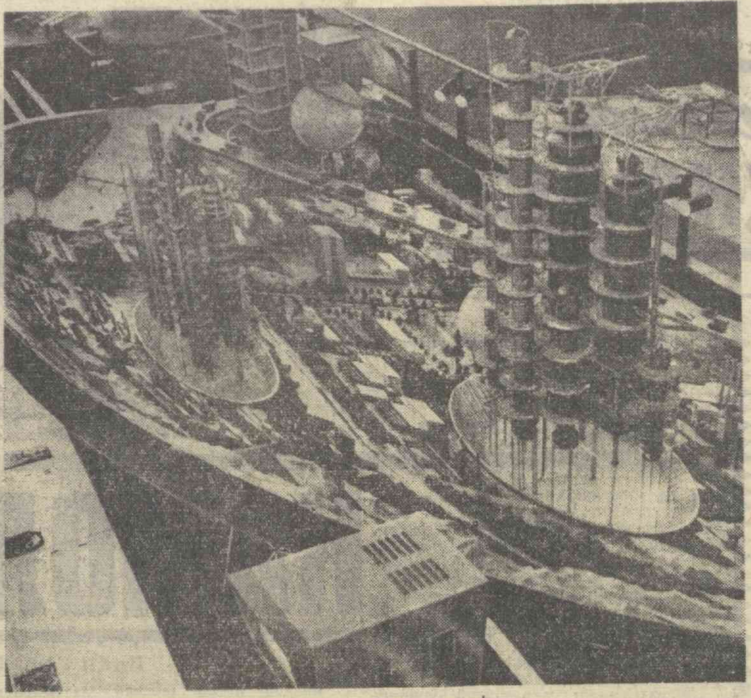

Монреаль. «ЭКСПО-67» халқаро виставкасида. Суратда: Совет павильони экспонатларидан бири — «Катта химия» комплексининг макет-диаграммаси.

Е. Кассин фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

Вьетнам Демократик Республикасидаги Тхуфонга жамоаси денгиз сатҳидан 1700 метр баландликда тўқайзорлар орасида жойлашган. Бироқ, уруш тоғлар орасида жойлашган мионг элати қишлоғига ҳам етиб келди. Утган йили июль ойида Американинг иккита самолёти тоғ йўлида юк машиналарига ҳужум қилган эди. Жамоанинг ўз-ўзини ҳимоя қилиш отряди Американинг битта самолётини уриб туширди. Деҳқонлар самолётда ёниб кетган учувчини қишлоқ яқинида дафн этиб, унинг мозорига «Тхуфонга кўнгиллилари томонидан 1966 йил 20 июлда уриб туширилган Америка қароқчиси» деб ёзиб қўйилган сўзлар Америка агрессорларига жиддий огоҳлантиришдир.

Е. Кобелев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СУРИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ТАДБИРЛАРИ

ДАМАШҚ, 18 май. (ТАСС мухбири **Л. Медведко** хабар қилади:

Исроилнинг Сурияга қарши агрессия қилиш хавфи кучайганлиги муносабати билан Суриянинг барча қуролли кучлари жанговар тайёр ҳолга келтирилганидан кейин ҳукумат маъмурлари граждан мудофааси системасини жанговар тайёр ҳолга келтириш тўғрисида фармойиш беришди. Бойскаут отрядларида ҳарбий тайёргарлик кўрган ёшларнинг бўлимларини халқ армияси сафларига тўплаш мақсадида сафарбарлик чоралари ҳам кўрилмоқда.

Суриянинг турли районларидан ва бошқа араб мамлакатларидан Сурия ҳукумати номига келаётган телеграммаларда империализм ва Исроил яна таҳдид солиб турган бир пайтда Суриянинг ҳаққоний позициясини қўллаб-қувватлаймиз, деб айтилмоқда, шунингдек Сурия халқининг ҳаққоний ишини қўлимизга қурол олиб ҳимоя қилишга тайёрмиз, дейилмоқда.

Тинчлик тарафдорларининг Сурия комитети жаҳон тинчлик кенгаши адресига телеграмма йўллаб, бу телеграммада Исроил раҳбарларининг Сурияга қарши қилаётган янги кирдикорлари фош қилиб ташланди. «Суриянинг тараққиёт сари муваффақият билан олға бораётганлиги ва империализмга қарши кескин курашаётганлигини кўриб турган империализм, араб реакцияси ва Исроил тобора қутурмоқда. Биз, дейилади телеграммада, бутун жаҳон жамоатчилигини вужудга келган хатарли вазият сабабли ошиғич чоралар кўришга ва норозилик кампанияси ташкил этишга чақирамиз.

Мустақиллик учун курашувчиларнинг муваффақиятлари

ДАКАР, 18 май (ТАСС). «Португал» Гвинеясининг мустақиллик учун курашувчилари 1 мартдан 15 апрелгача бўлган даврдаги жангларда Португалия мустамлака армиясининг 212 солдат ва офицерини қириб ташлаганлар. Гвинея ва Яшил бурун ороллари мустақиллиги Африка партиясининг бу ерда эълон қилинган ахборотида шу ҳақда гапирилади.

14 апрелда аҳоли яшайдиган Барро пункти олдида мустақиллик учун курашувчилар билан Португалия жазо отрядлари ўртасида шиддатли жанг бўлди, дейилади ахборотда. 4 соат давом қилган жанг мобайнида мустақиллик учун курашувчилар Португалиянинг 45 солдатини ўлдирганлар ва 19 тасини ярадор қилганлар.

Парламент аъзоси бўлган лейбористларнинг баёноти

ЛОНДОН, 19 май. (ТАСС). Ҳали яқиндагина Грециядан қайтиб келган парламентнинг лейборист аъзолари Малькольм Макмиллан ва Арнольд Грегориларнинг бугун бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «Греция халқининг ғоят кўпчилиги Грециядаги ҳарбий диктатурага қарши чиқмоқда ва бутун жаҳоннинг прогрессив халқлари чинакам демократияни тиклашда унга ёрдам берадилар».

Баёнотни ёзган кишилар барча халқаро ташкилотлар, шу жумладан НАТО «ҳарбий хунтанинг зўрма-зўраки қилинган ва оқлаш учун ҳеч қандай асос бўлмаган ана шу фитнаси»ни қоралашлари лозим, деб таъкидлайдилар.

ИСРОИЛНИНГ ИҒВОСИ

НЬЮ-ЙОРК. Яқин Шарқда кескинликни кучайтириш мақсадида Исроил 18 майда янги иғвогарлик қилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари У Тан Исроилнинг доимий вакилига мактуб топшириб, бу мактубда мана шу иғвогарлик ҳаракатига қарши кескин норозилик билдирди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ғозий районидаги фавқулодда қуролли кучлари қўмондони генерал Рикхи тушган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг самолёти Ғозийга учиб бораётган вақтда унга Исроилнинг икки ҳарбий самолёти демаркация линиясининг ғарбида етиб келиб, самолётни Исроил территориясига қўндиришга уриндилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг самолёти гарчи одатдагидек оқ бўёққа бўялган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг белгиларига эга бўлган бўлса ҳам, Исроил самолётлари огоҳлантирувчи ўт очдилар. Шунга қарамай, самолёт учишни Ғозий аэродромигача давом эттирди. (ТАСС).

АЮБХОН СЎЗИ

РАВАЛПИНДИ, 19 май. (ТАСС). Покистон президенти Аюбхон кеча Покистон мусулмонлари иттифоқи партиясининг аъзолари олдида сўзга чиқиб, жаҳондаги барча мамлакатлар билан дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш Покистон ташқи сиёсатининг асосий йўналишидир, деди.

ППА агентлиги мана шу ҳақда хабар беради.

Аюбхон Покистоннинг иқтисодий тараққиёти масалаларига тўхталиб, барча соҳаларда мамлакатнинг ўз-ўзини таъминлашига эришув шу йўлдаги асосий мақсаддир, деди.

ЖОНСОННИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВАШИНГТОН, 19 май. (ТАСС). Кеча бўлиб ўтган матбуот конференциясида президент Жонсон, мен АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги элчиси Банкернинг тавсиясига кўра, Жанубий Вьетнам қишлоқларини «тинчитиб қўйиш» операцияларини Американинг Жанубий Вьетнамдаги қўшинлар қўмондони генерал Уэстморленд қарамоғига ўтказишга қарор қилдим деди. Мен, деди Жонсон, генерал Банкернинг Уэстморленд граждан раҳбарларига қараганда бу вазифаларни яхшироқ бажаради ва Вьетнам қишлоқлари ҳарбийлар назорати остида муваффақиятли «тинчитиб қўйилади», деган фикрига қўшиламан.

Жонсон сўнгра айтдики, Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги мақсади ўзгармайди ва АҚШ ҳукумати урушни давом эттиришга «қатъий қарор қилган» Жонсон, АҚШ ўз қўшинларини Жанубий Вьетнамдан биргина ўзи олиб чиқиб кетмайди, деб уқтириб ўтди.

ЖАНУБИЙ КОРЕЯДА РЕПРЕССИЯЛАР

ПХЕНЬЯН, 18 май. (ТАСС). Пак Чжон Хи тўдаси 3 майда бўлган «президент сайловида» ўзига қарши овоз берган сайловчиларга нисбатан кенг репрессияларни — қамоққа олиш ва террор қилишни қўлланмоқда. «Пхеньян таймс» газетасининг бугунги сони мана шу ҳақда ёзади.

Газетанинг хабар беришича, 1378 киши «сайлов қонунини бузишда» айбланиб қамоққа олинган ва қамоқхоналарга ташланган. Бу кишилар сиёсий ва жамоат арбоблари, матбуот вакилларидир. Пак Чжон Хи маъмурлари маҳбусларнинг қаттиқ адабини бериб қўямиз деб айтдилар. Қамоққа олинганларнинг буткул ҳаммаси оппозициячи сиёсий партияларга мансубдирлар. Улар орасида 8 июнь куни Жанубий Корея Миллат мажлисига ўтказиладиган сайловда овозга қўйиладиган номзодлар ҳам бор.

Миллат мажлисига ўтказиладиган сайлов арафасида, деб ёзади газета, Пак Чжон Хи тўдаси Жанубий Кореянинг бутун территориясида террорчилик вазиятини вужудга келтирди.

ҚОТИЛЛАРНИНГ ТАЛАФОТИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 май. (ТАСС). АҚШ 4- пиёда аскарлар дивизияси бир взводининг ўзигина Камбоджа чегараси яқинидаги марказий Ясси тоғли Жанубий Вьетнам озодлик армияси отрядлари билан олиб борилган оғир жанглар майдонида 22 ўлик ва 7 ярадор қолдирди.

Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, бу взвод кеча Плейкудан 57 километр ғарбий-шимолда қуршовга тушиб қолган.

КЕМАЛАР ВИЗИТИ КЕЧИКТИРИЛДИ

БАЙРУТ, 18 май. ТАСС мухбирлари **П. Егоров** билан **Ю. Степанов** хабар берадилар: Америка олтинчи флотининг кемалари 26 майда Байрут портига келмоқчи эди. Ливан ҳукумати Америка кемаларининг бу визитини номаълум вақтга кечиктиришга қарор қилди. Бу қарор Ливан министрлар советининг президент Ш. Хелу раислигида ўтган мажлисида қабул қилинди. Матбуотнинг хабарида айтилишича, министрлар совети Американинг илтимосини муҳокама қилгач, олтинчи флотнинг Ливанга келиши Яқин Шарқда вужудга келган ҳозирги вазиятда ўринсиз бўлур эди, деган қарорга келди.

Бу хусусда Американинг Байрутдаги элчисига хабар қилиш ташқи ишлар министри Ҳакимга топширилди. Ливан ҳукумати шундай йўл тутганлигига бу ерда Америка ҳарбий кемаларининг Ливан территориал сувларига киришига қарши кескин норозилик билдираётган мамлакат ватанпарвар ва тараққийпарвар кучларининг ғалабаси бўлди, деб баҳо берилмоқда.

Парламент депутатлари, сиёсий арбоблар ва касаба союз арбоблари, жамоатчилик вакиллари оммавий митингларда ва матбуот орқали ҳукуматдан Америка империализмининг шу районда «куч намойиш қилиш» мақсадини кўзловчи бундай визитларни тақиқлашни ҳукуматдан талаб қилдилар.

Ливан жамоатчилигининг илғор доиралари олтинчи флот кемаларининг араб портларига тез киришига шу район мамлакатларидаги реакцион режимларни ва Исроилнинг экстремистлик интилишларини қувватлаш мақсадида қилинган ҳарбий сиёсий ҳаракат деб баҳо бермоқдалар. Улар Ливаннинг территориал сувларини Америка олтинчи флотининг кемалари кирмайдиган қилиб узил-кесил бекитиб қўйишни талаб қилмоқдалар.

АЖОЙИБОТЛАР, ҲАНГОМАЛАР

● Англиялик ўн олти ёшли қиз Линда Форкс хотин-қизлар командаси составида теннис мусобақаларида қатнашиб юрарди. У ўз кучини эркаклар орасида ҳам синаб кўрмоқчи бўлди. Линда Понтефракт шаҳрида бўлган мусобақаларда энг кучли эркак теннисчиларни ҳам мағлубиятга учратди. Лига раҳбарлари унинг маҳоратини тан олиб, Линдага «Энг кучли теннисчи» номини бердилар.

● Испаниядаги «Альбасете» командаси футболчилари рақиб команда «Хумилья клуб де футбол» клубининг дарвозабони Барреруни сотиб олдилар. Унга 12 минг песет тўлашди. Дарвозабон бунинг эвазига ўз дарвозасига ҳал қилувчи бир тўпни қўйиб юборди. Ҳисоб 1:1. Ленин шундан кейин унинг виждони азоб бера бошлади. Уйин тамом бўлмасданоқ майдондан чиқиб кетиб, клуб раҳбарлари олдида ўз айбига иқрор бўлди. Барреру бу ножўя ҳаракати энди Испания футбол федерацияси томонидан жазоланишдан ташқари ўз клубига 23 минг песет жарима ҳам тўлаши керак.

● Жанубий Африкадаги «Роверс» командаси футболчилари «Оллблэкс» командаси футболчилари билан учрашув ўтказаётган эдилар. «Роверс» командасига хайриҳоҳ бўлган бир томошабин ҳисоб 5:2 бўлиб турган бир пайтда қўлига ханжар ушлаган ҳолда майдонга югуриб чиқиб, тўпни қийма-қийма қилиб кесиб ташлади. Стадионда бошқа тўп йўқ эди. Шу сабабли ўйинни бошқа кунга кўчиришга мажбур бўлдилар. Шундай қилиб ишқивоз севимли командасини мағлубиятдан сақлаб қолди.

«НЕДЕЛЯ»дан.

ФУТБОЛ

«Пахтакор» курашни давом эттиради

ВИННИЦА, (телефон орқали). Бу ерда СССР кубоги учун футбол мусобақаси бўлиб ўтди. Маҳаллий «Локомотив» командаси Тошкент шаҳрининг «Пахтакор» футболчиларини қабул қилди. Кескин спорт кураши остида ўтган мусобақа Ўзбекистон спортчиларининг ғалабаси билан тугади. Ўзбек футболчиларининг «Локомотив» дарбозасига киритган икки тўпига майдон эгалари битта тўп билан ҳам жавоб бера олмадилар.

«Пахтакор» кубок учун курашни давом эттиради.

ОБ-ҲАВО

Бугун Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ҳаво ўзгариб турса-да, ёғингарчилик бўлмайди. Республикамизнинг қолган территорияларида момақалдироқ бўлиб, жала қуйиши кутилади. Ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсиб туради. Ҳарорат 24-29 даража ўртасида бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб вақти-вақти билан ёмғир ёғиши кутилади. Иссиқлик 25-27 даража бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 — Ўқитувчилар ҳақида лавҳалар. 8.25—Концерт. 9.30—Енгил куйлар. 10.30—Шарқ халқлари куйлари. 11.10 — Нафосат даврасида. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун). 13.30—Талабаларга мувофиқ. 15.20 — Кино янгиликлари (рус.). 15.30 — «Октябрь» (адабий клуб). 16.30—«Она қалби» (талабаларга мувофиқ радиопостановка). 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.40 — Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия ижоди (қоз.). 19.20 — Қўшиқлар. 20.00—Нафосат даврасида (такрорий эшиттириш). 21.20—«Қишлоқ оқшоми» (музикали-адабий эшиттириш). 22.00—Дунё харитаси олдида. 22.10—Қўшиқлар. 23.10—Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.55 — **Эшиттиришлар программаси.** 11.00 — **Биринчи бор майдонда** (болалар учун мультфильм). 11.10—**Дарсликлар саҳифаларида.** 11.50 — **Болалар ҳақида ҳикоялар** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 13.05 — **Кинофильмлар** (болалар учун). 13.25—**Концерт** (болалар учун). 14.05 — **Сув ости булутларини овловчилар** (ҳужжатли фильм). 14.25—**Спорт** (ёшлар учун). 15.15 — **Пахта усталари** (қозоқ тилида). 16.55 — **Эшиттиришлар программаси.** 17.00 —**Мультфильм** (болалар учун). 17.25 — **Телевизион янгиликлар.** 17.40 — **Студентлик—олтин даврим** («Ёшлик» студияси). 18.40 — **Наштар** (сатирик журнал). 19.00—**Ўзбекистон бадиий ҳаваскорлик фестивали қатнашчиларининг якунловчи концерти** (Навоий номли театрдан олиб кўрсатилади) танаффус вақтларида **телеянгиликлар** ва трансляциядан сўнг **бадиий фильм.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

ЎҚУВ ЭШИТТИРИШЛАРИ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Физика. Статика. **Тема бўйича масалалар ечиш** (ўзбек олий ўқув юртига кирувчилар учун). 12.05 — Химия. **Атом—молекуляр таълимот. Авагадро қонуни** (рус тилида).

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан **Фрунзе телестудияси кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/V да **Қирол Лир.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/V да кундуз **Ватан ишқи,** кечқурун **Катта концерт,** 22/V да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қўлга тушмас қасоскорлар — «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «МИР», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да).

Чернушка — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12,2,4 ва кеч 8 да).

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА» (кеч соат 6 ва 9-15 минутда).

Уч бақалоқ — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Яроғ-аслаҳасиз рицарь—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Альба Регия — «МОСКВА» (кеч соат 9-40 минутда).

Фақат кўнгилсизлик — «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-40 минут ва 10 яримда)

Қоидасиз ўйин — «УДАРНИК». **Шкид республикаси**—«1 МАЙ».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21 майда

4-6 ва 7-10 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи

Олтинчи концерт-лекция

Музика тингловчи ёшларнинг талабига биноан

СУҲБАТЛИ КОНЦЕРТ

Қатнашадилар:

VI Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати, Тўхтасин Жалилов номидаги **ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри ва хор напелласи;** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов;** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Баҳром Мавлонов, Тоштемир Шарипов, Сора Шукурова, Манзура Мўминова, Комилжон Баратов; Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.**

Концерт-лекция кундуз соат 12 да бошланади.

Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИ

1967/68-ўқув йилининг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларига

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ҳамма бўлимлар уч мутахассислик бўйича инженерлар тайёрлайди: **автоматик электр алоқа, кўп каналли электр алоқа,** радиоалоқа ва радио эшиттириши.

Ўқиш муддати: **кундузги бўлим-5 йил; кечки ва сиртқи-6 йил.**

Институт ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, таржимаи ҳол, медицина справкаси (286 форма), 4 фотосурат (бош кийимсиз 3x4), колхоз ёки меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона ёки колхоз раҳбарлари тасдиқлаган бўлиши шарт).

Аризалар кундузги бўлимга 20 июндан 31 июлгача, кечки бўлимга 20 июндан 31 августгача, сиртқи бўлимга 31 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари кундузги бўлимда 1 дан 20 августгача, кечки бўлимда 11 августдан 10 сентябргача, сиртқи бўлимда 10 сентябргача ўтказилади.

Кирувчилар мутахассислик бўйича қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: математика (ёзма ва оғзаки), физика (оғзаки), мутахассисликсиз бўйича—химия (оғзаки), рус тили ва адабиёти (иншо).

Институтга қабул қилиш СССР олий ўқув юртларига 1967 йил учун студентлар қабул қилиш қоидаси асосида.

Шунингдек, Москва ва Ленинград электротехника алоқа институти аспирантураларига қуйидаги мутахассислик бўйича қабул қилинади: **радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение, радиоэшиттириш мосламалари, радио қабул қилиш мосламалари, сим алоқаси.**

Ҳужжатлар Тошкент шаҳар, 87, Энгельс кўчаси, 108-уй, қабул комиссиясига юборилади. Телефонлар Б-8-05-50, Б-8-01-93, Б-8-09-34.

Тошкент Давлат консерваторияси қошидаги

А. А. УСПЕНСКИЙ НОМЛИ ЎРТА МАХСУС МУЗИКА МАКТАБИ

махсус фортепьяно (миллий группа), **оркестр** (скрипка ва виолончель) **бўлимларининг 1-синфига** ва **духовой музика асбоблари бўлимининг 6-синфига**

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аризалар 5 июнгача қабул қилинади.

Тошкент шаҳар, 33, К. Маркс кўчаси, 71-уйга мурожаат қилинсин. Телефон В-3-15-87.

17-ҚИШЛОҚ ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1967 ўқув йилига

17 ва ундан катта ёшдагиларни **экскаватор машинисти** мутахассислиги бўйича

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 11 ой. Скреперчи-машинист, бульдозерчилар тайёрлайдиган бўлимда ўқиш муддати 6 ой.

Кирувчилар қуйидагиларни тақдим этадилар: етуклик аттестати ёки 7-10 синфни тамомлаганлиги тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан ва оила аҳволи ҳақида справка, соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 4 фотосурат (3x4).

Паспорт, ҳарбий билет ёки прописка гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Қабул қилинганлар стипендия, иссиқ овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Машғулотлар 1 августдан, 1 сентябрдан ва 1 октябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Фарғона области, Поп район, Уйғурсой посёлкаси.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг коллегияси, партия ва касаба союз ташкилоти, республика мактабгача педагогик билим юрти директори Т. А. Алимовага, умр йўлдоши — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, В. И. Ленин номидаги Тошкент педагогика билим юртининг собиқ илмий бўлим мудири

Зуфар ҚОДИРОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника институтининг ректорати ва жамоат ташкилотлари старший ўқитувчи Р. Рустамовга, отаси

Рустамхўжа ХУЖАЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 118. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 01812.